

ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCE

AYLIK DÜŞÜN DERGİSİ

Sayı 3 Yıl 1 Ekim 2007

Cumhuriyet Erdemdir...

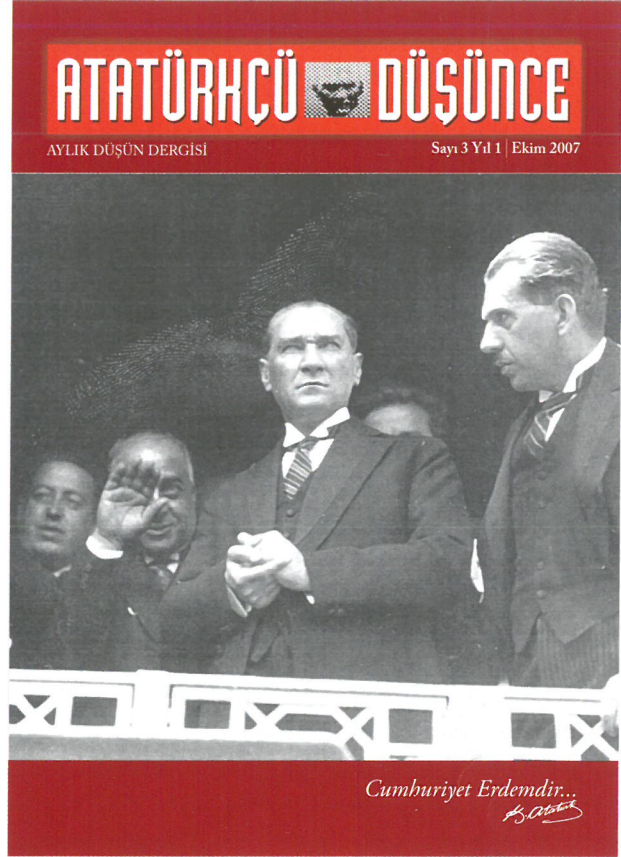
K. Atatürk

İçindekiler

Gericilik ve Emperyalizm M. Şener ERUYGUR	02
Kemalist Devrim'in Değerleri Tehlikede Av. Ertuğrul KAZANCI	04
Ekim Ayı ve Terör İzzet Polat ARARAT	06
Atatürkçülüğe Daha Sıkı Sarılmak Daha da Güçlendirmek Zorundayız Prof. Dr. Mustafa YURTKURAN	08
Sivil Anayasa İle Yolculuğumuz Erol SARIAL	12
Nutuk Üzerine Prof. Dr. Sina AKŞİN	16
Kemalizm ve Sosyal Demokrasi Prof. Dr. Emre KONGAR	18
Ayın Konusu: Enerji	
Türkiye Elektrik Sistemi Durum Tespiti ve Darboğazlar Elvan Cem KÖK	20
Enerji Bağımlılığı, Ulusal Bağımsızlığa Bir Tehdittir Necdet PAMİR	24
Geçmişte Bu Ay	20
İlk Hedef Akdeniz'di, İkinci Hedef "İktisat" Yrd. Doç. Dr. İhsan TAYHANI	32
Şubelerden Haberler	34
Devrim Şehitlerimiz	38
Üyelerimizin Şiirleri	40
Üyelerimizin Kitapları	44

Dergideki yazıların içerikleri ile ilgili her türlü sorumluluk yazarlarına aittir.
Dergiye yazı göndermek isteyen okurlarımızın resimlerini de ilişikte
göndermelerini rica ederiz.

SAHİBİ:

ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCE DERNEĞİ ADINA

E. Org. Şener Eruygur Genel Başkan

Genel Yayın Yönetmeni: Melek Yılmaz

Yazı İşleri Müdürü: Av. Kutlay Alpuğun

Yayın Kurulu: Prof. Dr. Ferit Bernay , Prof. Dr. Ali Nihat
Bozcuk, Turgut Özakman / Yazar, Prof. Dr Nur Serter ,
Prof. Dr.Kadri Yamaç, Prof. Dr. Mustafa Yurtkuran
(Soyadı sırasına göre)

İletişim Adresi: GMK Bulvarı No:102/ 7-8 06712

Maltepe /ANKARA

Tel: 0 312 232 43 44 / 23243 52 www.add.org.tr

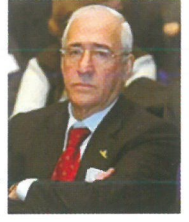
POSTA ÇEKİ: 105906 ANKARA

Grafik Tasarım: www.chesstasarim.com

ISSN 130044204

M. Şener ERUYGUR

**E. Orgeneral
ADD. Genel Başkanı**

GERİCİLİK VE EMPERYALİZM

Gerici (mürteci) sözcüğünü kimsenin üstüne alınmadığı açık olmakla birlikte, Türkiye'nin içinde yaşadığı olağanüstü durum nedeniyle gericilik (irtica) ve emperyalizm birlikteliği bizler için özel anlam ifade etmektedir. Bu birlikteliğin dayandığı ilişkiler düzeninin ortaya konulması geleceğimiz için çok önemlidir. Çünkü bu iç içelik çoğu kez önemsenmeyen büyük bir gücü temsil etmektedir.

Türkiye'mizde gericilik (irtica) ve emperyalizm kendi özgür iradeleri ile mi yan yana gelmişlerdir, yoksa onları kendi özgün amaçları mı birleştirmiştir, gericilik ve emperyalizmin birlikteliği derken neyi kastediyoruz?

Birçok kaynağın ifade ettiği gibi irtica belirli bir grup veya felsefi bir akım tarafından sahiplenilmiş veya manifest edilmiş bir kavram değildir. (internet vikipedi, özgür ansiklopedi)

Gerçekten de siyasal, sosyal tarihimizde sıkça karşılaştığımız bu kavram, nereye oturtulacak, irtica emperyalistlerle nasıl bir ilişki düzeni içindedir? Sorusuna uygun cevap verebilirsek bugünü çok iyi anlama, yorumlama olanağına kavuşacağız.

Fatih Sultan Mehmet, irticai davranışları nedeniyle bazı tarikat mensuplarını yaktırmıştır.

Başka ilginç bir yaklaşım da var: "siyaseti dinsizliğe alet yapanlar başkasını irtica ile ve dini siyasete alet yapmakla itham ederler" deniyor. Siyaseti dinsizliğe alet etmek savı, hep başvurulmuş ve aslında Atatürkçülüğü yıpratmaya yönelik bir söylemdir.

Ziya Paşa İslami düşünce ve irticanın yan yana gelemeyeceğini şu terkib-i bendi ile ifade ediyor:

"İslam imiş devlete pa-pent terakki

Evvel yoğ idi, işbu rivayet yeni çıktı"

Bununla irtica ile İslami düşüncenin yan yana getirilemeyeceği anlatılıyor. Gerçekte de irtica derken kastedilen din değil, dinin çıkar amaçlı kullanımıdır ve ülkemizde her zaman siyasal rant aracı olarak kullanılmıştır.

Bazı dönemlerde konuyu siyasi bir anlam verilmeye çalışılmış ve irtica iktidarın muhalefeti susturmak için kullandığı bir kavram olarak tanımlanmıştır. Bu düşünceyi kanıtlamak için "Mürteci" sözcüğünün 2. Meşrutiyetten sonra anlam değiştirdiği ve meşrutiyet hareketine karşı oluşan irtica olarak tanımlandığı öne sürülmüştür.

Özetlendiği şekilde bazı çevrelerce yok sayılmaya çalışılsa da, TSK, irticai faaliyetlere katıldıkları gerekçesi ile YAŞ kararları ile bazı mensuplarının TSK'dan ilişkisini kesmektedir. Bu uygulama Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından da yasal bulunmuştur.

Gelelim diğer konumuza. Emperyalizm deyimi neyi ifade eder?

Karl Marks emperyalizmi kapitalizmin son aşaması olarak tanımlar.

Bir kaynak, emperyalizmi 18. ve 19. yüzyıllardaki Avrupalıların dünya üzerindeki sömürgecilik ve kolonileşme anlayışının yeni adı olarak tanımlıyor.

"Emperyalizm konseptinin ne olduğunu anlamak için akla gelecek ilk ve en keskin örnek Afrika'nın kolonileştirilmesi olmalıdır" diyor bir başkası.

Gerçekten Afrika emperyalist güçler tarafından ilginç bir sömürü alanı olarak kullanılmış ve emperyalizm'in anlaşılması için sanki laboratuvar olmuştur. Ortadoğu'ya benzer bir şekilde Afrika Kıtası emperyalistler tarafından harita üzerindeki çizgilerden ibaret olarak görülmüştür. Kilimanjaro Dağ'ının doğum günü hediyesi olarak birçok Avrupalı Aristokrat arasında el değiştirdiği trajikomik bir olay olarak anlatılır.

Marksist düşünceye göre kapitalizm var oldukça emperyalizmin önüne geçilemez. Ulusların ticaret emperyalizm'in bir aracı olarak işlemektedir.

"Emperyalizm, elindeki nispeten pahalı ve değerli malı, silah zoru ile kolonilerdeki değeri yüksek ama fiyatı düşük malların

karşılığında ticaret yapmaktır. Lenin'de "Büyük kapitalist devletler, parası pek olmayan küçük kapitalist devletleri yutarlar" diyor.

Bizim amacımız uygulama alanı pek kalmamış bir ideolojiyi anlatmak, bundan tez ve kanıt üretmek değil, bugünkü emperyalist anlayışın ne olduğunu çözümlemeye çalışmaktır. Birçok liberal kaynak ve düşünür, Küreselleşmenin yanlış yönetiminden söz etmeye başlamıştır.(Örneğin Joseph E. Stiplitz- Küreselleşme- Büyük Hayal Kırıklığı)

Liberal düşünce sahibi Hudson'a göre emperyalizm aslında çok büyük bir para israfıdır. Zira anavatanın dışındaki yerlere yatırım yapılacak, anavatana yapılan yatırımların geri dönüşümü için masraflar çok daha büyük olacaktır. Ülke içine yatırım yapılması halinde yabancı yatırımların askeri bir biçimde diğer ülkelerden de korunması için bu kadar para harcanmayacak, her şey anavatanda kalacaktır. Örneğin Süveyş Kanalı'nın işgali onu kazanmak için etrafını da ele geçirmek isteğini tetiklemiştir.

Bu anlayışın bir sonucu olarak, çağımızda artık emperyalizm daha çok toprak almak şeklinde değil, daha çok ülkeyi emperyalizm ağı içinde toplamak şeklinde uygulanmaya başlanmıştır. Artık sömürü için daha ucuz yöntemler geliştirilmiştir. Büyük sermaye sahipleri daha etkin olmuştur.

Örneğin ABD tarafından Dünya bankası ve İMF çok önemli birer emperyalist araç olarak kullanılmaktadır.

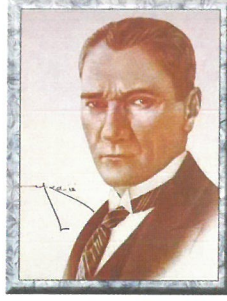
İMF' de veto için gereken oy oranı yüzde %15, ABD'nin payı %17.

Yeni uygulamalar sonucu dünya gelir dağılımı daha çok bozulmuştur. Örneğin: 1960'da dünya nüfusunun en zengin %20'sinin geliri en yoksul %20'sini gelirinden 30 kat fazlaydı. Bugün bu 60 kat olarak hesap ediliyor. Dünyanın en zengin 200 kişinin sahip olduğu varlıklar, dünya nüfusunun % 41'nin toplam gelirinden daha fazla. Yani emperyalist devletlere yandaş ve belki de onları yönlendiren zenginler de türemiştir.

Emperyalist politikalarla ABD her şeyini kendinin yönlendirdiği askeri ve ekonomik ilişkiler düzeni kurmuştur. Buna "Yeni Dünya Düzeni" diyerek ilerici bir anlam atfetmeye çalışmaktadır.

Birçok yönüyle emperyalizm liberal ekonomi ile yapılanmanın doğal sonucu olarak görülmektedir.

Doğaldır ki emperyalizm daha farklı şekilde de anlaşılmaktadır. Emperyalizm bazı liderlerin gaipten ses duyduklarını iddia etmeleri nedeniyle, Hıristiyanlığı yayma politikası, kendilerince

"....

*Bugün ulaştığımız sonuç,
yüzyıllardan beri çekilen ulusal
yıkımların yarattığı uyanıklığın ve
bu eşsiz yurdun her köşesini sulayan
kanların karşılığıdır.*

*Bu sonucu, Türk Gençliğinin
koruyuculuğuna bırakıyorum."*

SÖYLEV'den

uygar olmayan yerlere sözüm ona uygarlık götürme aracı olarak da gösterilebilmektedir.

Bangladeş Fransa arasında kurbağa sivrisinek ilacı ticareti emperyalizmin ilginç örneklerinden biri olarak anlatılabilir. Bangladeş önce ülkede bol olan kurbağayı satmayı kârlı görmüş, ancak Fransa'dan giderek fazla sivrisinek ilacı almaya mahkûm olmuştur. Bangladeş en sonunda hem kurbağasından hem parasından olmuştur.

İşte bu gelişmelere paralel olarak emperyalizmin doğal hizmetçisi gericilik de artık anlam ve yöntem değiştirmiş bulunmaktadır.

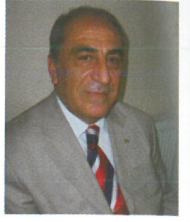
Ülkemizde başlangıçta öne sürülen dini özgürlük talebi, sadece dini özgürce yaşamak şeklindeki görünümünden farklılaşarak, yandaş sermayenin devleti güdümüne altına almaya yöneldiği değişik işbirlikçi bir yapıya ulaşmış bulunmaktadır.

Başka bir anlatımla, ABD'de kurgulanan ılımlı İslam anlayışı ile emperyalizmin verdiği rolleri oynayacak yeni bir işbirliği şekli oluşmuş bulunmaktadır. İlimli İslam dini görünümlü ve fakat aslında İslami düşünceye uymayan bir yaklaşım olarak faaliyet göstermeye başlamıştır.

Söylenebilir ki emperyalizm ve irticanın amaç birliği sonucunda gelecekteki en önemli mücadele, emperyalizm İlimli İslam ilişkiler sisteminin anlaşılması ve bu birlikteliğin kurguladığı oyunlar düzeninin bozulması alanında kendisini gösterecektir.

Emperyalist - gerici birlikteliğine karşı mücadele; basit, kolay olmayacaktır. Sloganlardan arınmış ve dikkatle hazırlanmış bilimsel bir strateji hazırlığı ve uygulaması olmaksızın başarılı olmak çok zordur.

Av. Ertuğrul KAZANCI
ADD Önceki Genel Başkanı

KEMALİST DEVRİM'İN DEĞERLERİ TEHLİKEDE...

Görülmeleyen duyularla sezilebilen soyut öğeler, somut ilişkilerle bezenerek toplumları etkileyen değer varlıkları konumuna gelirler. Ulus ve ülke çıkarlarını her yaklaşımın üzerinde tutma anlayışına; hem duygusal ve hem de maddesel anlamda sahip çıkıldığında ise ulusalcılık bir kavram olarak ufukta belirir. Ulusalcılık, “ulusa özgü” olma düşüncesine belli bir nitelik kazandırmak, o yurttta yaşayanları bir bütün olarak severek yüceltme arayışına girmek ve çaba gösterip, uğraş sürdürmektir.

1919 tarihinde şanlı “Anadolu İhtilali” ve onu izleyen Büyük Türk Devrimi, bu topraklarda ulusal varlık bilincine ulaşan bir doğuşa tanıklık etmiştir. “Tam bağımsızlık” ve uluslararası ilişkilerde “eşitlik” doğrultusunu şiar edinmiş bir anlayış “mazlum uluslara” önderlik ederek, askeri zaferleri ekonomik başarılarla taçlandırmıştır. Yakın tarihin en görkemli ulus - devlet anlayış ve modelini Anadolu bozkırından dalga dalga yayılarak, evrensel derinlik elde etmiştir. “Ülkenin içinde bulunduğu olumsuz koşullardan, ancak ulusun azim ve kararıyla kurtulmanın” olanaklı olduğunu bir an bile aklından çıkartmayan ulusalcı kimlik, “Küçük Asya’da” emperyal kapitalizmin tam karşısına dikilmiştir.

Sonrası:

Yarım yüzyılı aşan bir süreç Türkiye’yi antiemperyalist, ulusalcı ve kişilikli bir görünümünden alıp başka yerlere götürmüştür. “Küçük Amerika” olmanın kayıtsız koşulsuz sevdalısı, Avrupa kapital emperyalizminin Asya ve Afrika’ya yönelik sömürsündeki destekçisi, varını yoğunlu “açık pazar” durumuna adanmış, kendi öz kaynaklarını ve doğal servetlerini peşkeş çekmeye hevesli bir tanınmaz ülke ortaya çıkarılmıştır. Bağımsız, üniter ve halkçı-devletçi sistem reddedilir noktaya getirilmiştir. Küreselleşmeye teslim edilmiş, işsizlik ve gelir dağılımında dayanılmaz uçurumlara düşürülmüş, laik yapısı, ulusal dili, kültür ve eğitimi yozlaştırılmış, ekonomisi çökertilmiş, adalete olan güvenini yitirmiş bir ülkenin “manzara-i umumiyesi” boy göstermiştir. Kısacası; Cumhuriyet’in kazanımları ve Kemalist Devrim’in tüm değerleri tehlikeyle baş başa bırakılmıştır.

Zaman, alabildiğince Türkiye’nin aleyhine işlemektedir. Ülkenin hukuksal varlığının onaylandığı belge hükmündeki “Lozan Antlaşması” tartışmaya açılmıştır. “Sevr” yandaşları iç ve dış çevrelerce desteklenen fırsatı bulmuşlardır. Federatif bir devlet yapısı öngörülerek “ılımlı” olarak adlandırılan dinsel bir çerçevede evrensel örnekseme yöntemiyle sunulmaya çalışılmıştır. Özellikle 1980 yılı sonrasının kötücül sosyo - ekonomik modeli beceriyle topluma sindirilmiştir. “Atatürkçü Düşünce Dergisi” yönetimince istenilen yazıyı kaleme alırken, Türkiye’yi ilgilendiren bazı ekonomik rakamlar son bilgi olarak önümüzdeydi. Bu bilgiye göre; “ülke bankalarındaki yabancı payı %51 dolayına ulaşmış, yabancı şirketler 14.000 sayısını bulmuştur. “Borsa” adı verilen resmi kumar kuruluşunda ise yine yabancı payı %73 olmuştur. Liberalizm’in, halk kitlelerini açlık sınırına iten oranı da milyonlarca kişiye doğru genişlemiştir”. Böylece; duyarsız, bencil ve onursal kaygıları zayıflatılmış bir halk kitlesi meydanlara salınmıştır.

AB ABD’nin “müstemleke” zihniyetli; sözcü, denetçi ve temsilcileri yoluyla Türkiye Cumhuriyeti’nin tüzel kişiliği adeta yok edilmiştir. Cumhuriyet ve devrimin içeriği geniş ölçüde zedelenerek boşaltılmıştır. “Üs, tesis, blok” adı altında kısaca sokulmuş Türkiye, bağımsız karar alma ve yürütme erkinde zaafa uğratılmıştır.

Günümüzün gereği:

Ülkemiz için yeni ve topyekûn bir mücadeleye girişmenin koşulları ortadadır. Her türlü görüş ayrılıklarını ülke adına aşabilmeyi sağlayabilmiş “Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk” ruhuna sahip, emperyalizme karşıt, ulusalcılığı her alanda kişilikli duruş sergilemenin temeli sayan birlikteliğe gerek vardır. Yapay çelişkilerden arındırılmış, ülkeye yönelik saldırgan ve hesaplı yayılmacı emelleri kavramış, bölücülük ve şovenizme karşıt dirençli beraberliğe gereksinim duyulmaktadır. “Bağımsızlık ve özgürlük benim karakterimdir” diyen Kemal Atatürk’e saygın bir genel diriliş duygusunu, ideolojiyle güçlendirmeliyiz. Yeniden “Devrimci Cumhuriyet” felsefesinin iktidar olabilmesi için demokratik ulusalcı bir hedef atılımının

gerektiği savındayız. İsmet İnönü; “ Bir devrim için ölüm darbesi; her şeyin kazanılmış ve her şeyden emin bulunulduğunun sanıldığı andır “ der. Savsaklama ve önemsememe gibi tutumlarla yitirdiğimiz ulusal bilincin yeniden saf tutması için artık toparlanma vaktidir. Üstün amaçla; işbirliği, güç birliği, gönül birliğinin yaşamsallığını sağlamak üzere şimdi demokratik kalkışma zamanıdır. Bağımsız devletin yeniden inşası için derlenme anı, bugünlerdir.

Sonuç:

Ulusal onur duygusunun doğal duruşu için; antiemperyalist,” Müdafaa-i Hukukçu “ ve ” Kuvay-ı Milliye “ bir ruh yurdumuz insanını sarmalıdır. Cumhuriyet'e ve Kemalist Aydınlanma Devrimi'ne inananların yürekleri coşkularını yitirmemelidir. Çünkü devrimci yılgın olmaz.

Tam bir sorumlulukla ulusal görevimiz; 13 Şubat 1937 tarihinde Anayasamıza giren “Altıok” ilkeleri etrafında Kemalist Devrimi yeniden kurmak ve siyasal iktidar erkinin yılmayan bir uğraşla, Kemalist olmasını sağlamaktır.

Atatürk, Adana Kız Enstitüsü'nde bir dersi dinlerken (19 Kasım 1937)

İzzet Polat ARARAT
ADD Genel Sekreteri

EKİM AYI VE TERÖR

Ekim ayı biz Atatürkçüler için Atatürk'ün “en büyük eserim” dediği Cumhuriyet'in ilan edildiği aydır. Ne var ki cumhuriyet karşıtlarının da boş durmadığı, iki önder aydınlanma devrimcisi, Doç.Dr. Bahriye Üçok'u 6 Ekim 1991 de, Prof. Dr. Ahmet Taner Kışlalı'yı 21 Ekim 1999 da şehit verdik. Atatürkçü Düşünce Derneği Kurucu Üyesi Doç.Dr. Bahriye Üçok ve ADD Genel Başkan Yardımcısı Kışlalı bugünleri gördükleri için irtica, bölücü etnik ırkçılık, emperyalist güçler iş birliği onları susturdu. Çünkü onlar tehlikenin farkına varmışlardı.

Parlamentar sistem değiştirilerek, eyalet sistemini getiren Anayasa değişikliği yapılacak. Etnik milliyetçilik kan dökmeyi, kan gölüne çevirecek. Amaç bağımsız, laik karakterli cumhuriyet yıkılacak. Ülke çok uluslu şirketlerin sömürü ağına girecek. Teslimiyetçi bir iktidar iş başında tutulacak. Kışlalı, Üçok ve diğerleri bunun için seçildiler.

Prof. Dr. Ahmet Taner Kışlalı kimdir?

Kışlalı, ulusal kültürü temel alan yaklaşımıyla örnek bir Kültür Bakanı, başarılı bir siyaset adamıydı. Ünlü bir siyaset bilimcisi ve yazdıklarıyla Cumhuriyet düşmanlarının korkulu rüyası olan, ilgi gören bir yazardı. O, siyaset adamı kimliğini, bilim adamı ve yazarlık kimliğini Atatürk'ün başlattığı aydınlanma devrimi için cumhuriyet kuran, kulların oluşturduğu bir toplumdan çağdaş bir ulus yaratmaya çalışan Mustafa Kemal'in yolu, bilim adamı, siyaset adamı ve yazar Kışlalı'nın da yolu olmuştur.

Mustafa Kemal Yirminci yüzyılın mucizesi olan Türkiye Cumhuriyetini yaratmıştı. Bu mucizeye sahip çıkmak gerekirdi. Ancak şair Atilla İlhan'ın “elsiz, ayaksız yeşil bir yeşil yılan” diye tarif ettiği irtica, yeni adıyla İlimli İslam, yeni düzeni diye sevimli gösterilmeye çalışılan emperyalist çok uluslu şirketlerle işbirliği yaparak, ülkemizi, çok uluslu şirketlerin sömürü ağına çekmeye

çalışıyordu. Bu hain tuzağı, Prof. Dr. Muammer Aksoy gördü. Bu sinsi tuzağı bozmak için Atatürkçü yurtseverlerle Atatürkçü Düşünce Derneğini kurdu. Örgütlü bir mücadele başlattılar. Tehlikeyi göstermek için konferanslar verdiler. Emperyalist güçlerin ılımlı İslamcılarla kurduğu yer altı dünyası onu şehit etti.

Doç.Dr. Bahriye Üçok da tehlikeyi gördü. Aydın bir ilahiyat doçenti saygın bir siyasetçi olan Üçok, İslam dinini sömürgecilerin aracı haline getirmek isteyenlere karşı toplumu uyarmaya çalıştı. İslamın değerleri sömürgecilere araç olamazdı. Laiklik ilkesiyle bilimsel düşüncenin geliyeceği gibi demokratik rejimde sağlam bir dayanak bulacaktı. Ayrıca İslam dininin de yüceleceğine inanıyordu. Hain bir pusuyla Üçok da şehit edildi.

Demokrasinin gerçekleşmesi, Atatürk'ün başlattığı devrimlerden sonra, uluslaşma süreci tamamlandığı zaman, ama mutlaka tam bağımsız bir ülkede mümkün olabilirdi. Atatürkçü Düşünce Sistemine sahip çıkmaktan başka bir yol olmadığını bilen araştırmacı yazar Uğur Mumcu'da bu yöndeki çalışmaları nedeniyle alçakça bir planla şehit edildi.

Çok uluslu şirketler, yerli işbirlikçi olarak ikinci Cumhuriyetçileri, ılımlı İslamcılar ve etnik ırkçılığı seçmişti. Amaçları sömürge demokrasisi yaratmaktı. Türkiye'yi sömürge yaparak, başta Ortadoğu ve Kafkaslar olmak üzere Asya Kıtasının petrollerini, madenlerini ele geçirmek için, bölgemizi kan gölüne çevirdiler. Etnik ırkçılığı kullanarak her gün vatan evlatlarını şehit ediyorlar.

Mustafa Kemal'in verdiği tam bağımsızlık mücadelesiyle tüm mazlum milletlere örnek olmuş bir ülkeyi, şimdi o ülkeleri sömürmek için aracı olarak kullanmak istiyorlar. Bu sinsi emellerini gerçekleştirmek için “Bağımsızlık benim karakterimdir” diyen Atatürk'ü, Atatürkçü Düşünceyi, laik,

sosyal hukuk devleti olan cumhuriyeti yıkmak gerekiyordu. Yılgınlık ve korku yaratmak amacıyla Atatürk'ü Düşüncenin beynine ve kalbine ateş ettiler. Aksoy, Üçok, Mumcu, Kışlalı, Dursun, Hablemitoğlu ve nice vatansever genç ve aydınlarımızı şehit ettiler.

Aynı sinsî amaçlar için Cumhuriyetin ve Atatürk devrimlerinin kararlı savunucusu Türk Silahlı Kuvvetleri yıpratılmaya çalışıldı. Üniversite ve bağımsız yargı hedef seçildi. Eğitim sistemi çökertilerek İrfan Ordusu olan öğretmenler etkisiz hale getirildi.

Başta halkımız olmak üzere, üniversiteler, öğretmenler, siyasi parti, sendika, dernek, vakıf gibi kuruluşlar, işçisi, memuru, köylüsüyle ve özellikle Atatürk'ün Cumhuriyeti emanet ettiği gençliğiyle tüm demokratik kitle ve örgütleri ile cumhuriyetçi güçler 14 Nisan'da bir seferberlik başlattı. Başlayan bu hareketi, safları sıklaştırıp demokrasinin olanaklarıyla başarınca kadar sürdürmeliyiz, sürdüreceğiz.

Atatürk, Sivas'ta bir gencin dilekçesini incelerken (Kasım 1930)

Prof. Dr. Mustafa YURTKURAN

ADD GYK Üyesi
Uludağ Üniversitesi Rektörü

ATATÜRKÇÜLÜĞE DAHA SIKI SARILMAK, DAHA DA GÜÇLENDİRMEK ZORUNDAYIZ.

Günümüzde, öteden beri dış telkinlerini duymaya alıştığımız şimdi içeride de yandaşlarının yüksek sesle tekrarladıkları bir söylem var. “Atatürkçülüğün modası geçmiştir, başta anayasa olmak üzere tedavülden kaldırılmalıdır.” Bu tanılama gerçekten doğru mudur? Yoksa emperyalizmin işine gelen bir dayatma mıdır? Bunun tersini soralım: “Bugün eğer ölümünden bu yana ulu önder Atatürk’ün çizdiği yoldan uzaklaşmasaydık, O’na sıkı sıkıya bağlı kalsaydık Türkiye acaba hangi durumda olurdu?”

Mustafa Kemal Atatürk her şeyden önce gücünü Türk ulusundan alan bir önderdi. (Tüm Anadolu gezilerini yansıtan fotoğraflara baktığımızda bu bütünleşme açıkça gözlenir).

“Ben 1919 senesi Mayıs’ı içinde Samsun’a çıktığım gün elimde maddi hiçbir kuvvet yoktu. Yalnız büyük Türk milletinin asaletinden doğan ve benim vicdanımı dolduran yüksek ve manevî bir kuvvet vardı. İşte ben bu ulusal kuvvete, bu Türk milletine güvenerek işe başladım.” (Mart 1927; Atatürk, Mustafa Kemal Atatürk’ün Söylev ve Demeçleri, Cilt, II, Ankara, 1959)

Atatürk önderliğinde gerçekleştirdiğimiz ulusal mücadele yıllarında, bir yandan açık cephelerden işgal kuvvetlerine karşı mücadele verilirken, “bizi içimizden yıkmaya” yönelik faaliyetlerin de önüne geçilmeye çalışılmıştı. Bu mücadele, Atatürk’ün önderliğinde ve Türk Milletinin güç birliği etmesi sayesinde kesin bir biçimde kazanılarak memleket esaretten kurtuldu.

Ancak, belki de daha güç bir mücadele bundan sonra başlıyordu. Öncelikle bir dizi devrim gerçekleştirilerek, yeni bir Türk Devletini çağdaş esaslara dayalı olarak tesis etmek, sonra da Türk Milletini kendine ve geçmişine güvenen, aydın ve dinamik bir toplum olarak harekete geçirmek gerekmektedir.

Cumhuriyet’in kurulmasından Atatürk’ün ölümüne kadar geçen zamandaki ekonomik, kültürel, sosyal ve teknolojik gelişime

bakarak Atatürkçülüğün kazanımlarını (bunları görmezlikten gelenlerin gözlerine ve belleklerine sokarcasına) ardarda sıralamak mümkündür. Bu sayede ayrıca, bugünün resmini çıkartmak ve bugüne modelleme yapmak olanağını da kazanmış olacağız.

Daha Cumhuriyet’in ilk yıllarında kazanılan olağanüstü edinimler bir bakıma Tevhid-i Tedrisat olgusunun eseridir. Bu sayede Türk milletinin düşünsel ve duygusal birliği sağlanmış, ulusa dayalı bir devlet kurularak Atatürk ilkeleri doğrultusunda aynı amaca uygun olarak hareket edilmiştir.

Atatürk, Türk Milleti’nin her çağdaş ve iyi şeye layık olduğu görüşünde idi. Millete, bütün olanakları kullanarak her türlü hizmeti götürmek O’nun iç politikasının temelini oluşturmuştur. Atatürk devrinde Türk Milleti’nin yarattığı bu mucizeyi rakamlarla göstermek mümkündür. Cumhuriyet’in Onuncu yılında kazanılan başarılar, bir bakıma “Onuncu Yıl Marşı”nın ne denli yürekte gelen bir övünç duygusunun ürünü olduğunu da belgelemektedir. Bu rakamlar, o devrin teknolojisi, mali olanakları ve işe başlarken geçmişten gelen kötü miras göz önüne alındığında çok daha anlam kazanmaktadır (Bk. Türkiye’de Toplumsal ve Ekonomik Gelişimin 50 Yılı. Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü. Ankara 1973. Türkiye İstatistik Yıllığı, Ankara 1938)

EĞİTİM

Millet mekteplerini bitirenler: Şehirlerde 289.093, köylerde 307.917 kişi

İlkokul sayısı:	1923:	4.894
	1933:	7.862
Öğrenci Sayısı :	1923:	341.941
	1933:	813.636
Ortaokul Sayısı:	1923:	72
	1933:	228
Öğrenci Sayısı :	1923:	5.905
	1933:	83.642

Lise Sayısı:	1923:	23
	1933:	75
Öğrenci Sayısı :	1923:	1.241
	1933:	24.364

ULAŞTIRMA

Yolcu Sayısı (bin)	1923:	1.919
	1933:	30.326
Karayolu Uzunluğu (Km)	1923:	18.335
	1933:	40.235

ENERJİ

Elektrik:	1923:	10 santral 32.780 Kw.
	1933:	225 santral 178.503 Kw.

MADENLER(bin ton)

Taşkömürü :	1923:	597
	1933:	2.296
Krom :	1923:	3,4
	1933:	183,4
Demir :	1923:	—
	1933:	143,3
Bakır :	1923:	0,2
	1933:	5,9

SANAYİ ÜRETİMİ(milyon kilo)

Pamuklu dokumalar:	1923:	3,7
	1933:	6,6.
Yünlü dokumalar	1923:	0,4
	1933:	1,7.
İpekli dokumalar	1923:	2
	1933:	91,6
Şeker	1923:	Üretim Yok
	1933:	50
Çimento	1923:	24
	1933:	129

Cumhuriyet bu başarıları Atatürk Devrimleri ve Onların uygulamadaki sonuçlarını içeren Atatürkçülük sayesinde ulaştı. Bu bağlamda önce ulusal egemenliği tesis etmek, “milleti kendi kendisinin efendisi” yapmak üzere saltanat ve hilafet kaldırıldı. Bu siyasal devrimler sayesinde çağdaş katılım ilkesine dayalı, millete özgüven veren bir yönetim düzeni oluşturuldu.

İkinci devrim alanı eğitimdi. Tevhid-i Tedrisat'ın yasa teklifinde şöyle açıklanır:

“Ancak eğitim birliğine dayalı bir eğitim sistemi ile milletin

düşünsel ve duygusal birliği sağlanabilir. Ülkenin içinde yaşayan ulusun bütün bireyleri ortak bir idealde buluşabilirler, ortak bir bilince yükseltilebilirler. Yeni Türk devleti, ülkesi ve bağımsızlığı elinden alınmak istendiği sırada ulusal bir savaş verilerek oluştu. Mustafa Kemal şimdi Cumhuriyete yeni bir görev yükledi; Ulusa dayalı devlet kurmak ve yaşatmak. Bunu sağlayabilecek olan, “tasada ve kıvançta ortak” hareket etmesi gereken yurttaşlar, ancak milli ve çağdaş eğitim uygulanarak yetiştirilebilirdi.”

3 Mart 1924, 429, 430 ve 431 sayılı yasalarla sadece eğitim birliği kavramı uygulamaya sokulmadı, laik düzenin oluşturulması için gerekli olan şeriat bakanlığı ve halifelik de kaldırıldı. Bu düzenlemeler genç Cumhuriyet'in kazanımlarına önemli katkılar yaptı:

Doğal olarak, bir ülkede farklı kurumlar farklı mesajlar yayarlarsa, farklı düşünceleri hedef gösterirlerse orada bir ortak noktada buluşmak mümkün olmaz. Bir bilinç oluşmaz. Bunun en somut örneği ülkenin parçalanmasına, işgaline neden olan Osmanlı döneminde yaşandı. Bir yandan tarikatların etkisine girmiş medrese, bir yandan bağnaz Hristiyanlık söylemleri ile, etnik merkezli yapıyla emperyalizme hizmet eden misyoner okulları farklı mesajları yaratarak dağılmaya neden oldular. İşte bu nedenle eğitim sisteminde eğer ulustan söz edilmez, böyle bir bilincin varlığından haberdar olmayan kadroların eğitimde etkisi sürdürülürse o zaman siyasetle eğitim alanı çatışacaktır demektir.

Ata'nın ölümünden sonra, sırası ile Atatürk'e alternatifler yaratma çabaları, paradan resminin çıkartılması, yobaz ve din taciri çevrelerin baskısı ile Köy Enstitüleri'nin ve Halk Evleri'nin kapatılması, ezanın Türkçeden başka dilde okunması gibi karşı devrimler yürürlüğe konuldu. Oysa Atatürk din konusunu laiklik kavramında gerekli bir kurum olarak kendi kutsal yerine koymuş, çağdaşlığın kapılarını açmıştı. “Türk milleti daha dindar olmalıdır. Yani bütün sadeliği ile dindar olmalıdır demek istiyorum. Dinime, bizzat hakikate nasıl inanıyorsam buna da öyle inanıyorum. Şuura muhalif, terakkiye mâni hiçbir şey ihtiva etmiyor. Hâlbuki Türkiye'ye istiklâlini veren, bu Türk milleti içinde daha karışık, suni, batıl itikatlardan ibaret bir din daha vardır. Fakat bunları benimsemiş olan cahiller, âcizler sırası gelince aydınlanacaklardır. Onlar ziyaya takarrüp etmezlerse kendilerini mahv ve mahkûm etmişler demektir. Onları kurtaracağız.” (11 Şubat 1924; Tanin Gazetesi)

Atatürk dönemindeki nesnel kazanımlarımız ile yararlarını gördüğümüz laik uygulamalar daha sonra dinin siyasete alet edilmesiyle, demokrasi görüntüsü altında kesintiye uğratıldı. Geçmişe değil geleceğe bakması gereken, Cumhuriyeti sahiplenmesi gereken genç kuşakların içinde bir bakıma ümmetçi, geriye bakan (mürteci) insanlar giderek artmaya başladı.

Atatürk, Çiftlik'te Yunus Nadi ile ayrı ayrı içerken (Mayıs 1931)

Cumhuriyet aydınlatmasının kesintiye uğramasında Köy Enstitüleri'nin kapatılmasının da payı vardır. Nüfusun %80'inin kırsal kesimde oturduğu Türkiye'de cahilliği gidermek, bilinçli yurttaşlar yetiştirerek geleceğe bakmak için devrimleri tabana yaymak gerekiyordu.

1940'ta kabul edilen 3803 numaralı "Köy Enstitüleri Kanunu" ile bu süreç başlatıldı: Enstitüler öğrencilerini köylerden alacaklar ve köylere öğretmen ve sağlık personeli yetiştireceklerdi. Enstitülerde kültür dersleri ile birlikte öğrencilere tarım öğretilecek, onların yapıcılık, dülgerlik, demircilik, biçki-dikiş (kızlara) gibi zanaatlardan birinde ustalaşması sağlanacaktı. Köy eğitmen ve öğretmenlerinin köy halkını yetiştirmekle ilgili görev ve yetkileri şunlardı:

1. Köy halkının milli kültürünü yükseltmek, onları çağın icaplarına göre yetiştirmek.
2. Köyün ekonomik hayatını geliştirmek için tarım, sanat ve teknik alanlarda köylülere örnek olabilecek işler yapmak. Üretimin artırılması ve ürünlerin kıymetlendirilmesi, köy iş hayatının canlandırılmasıyla ilgili tedbirlerin alınmasında köylülere gereken yardımlarda bulunmak. Köy ormanlarının bakımı ile korunmasında ve yeniden kurulacakların kurulmasında yardım etmek; türünün tükenmemesi ve körelmemesi gereken hayvan ve bitki cinslerinin bulunması ve korunması ile ilgili işlerde muhtarlar, köylülerle ve ilgili diğer kuruluşlarla beraber çalışmak.

3. Köy halkının saadet ve felaketiyle ilgili bütün işlerde elden gelen her türlü yardımı yapmak, gerekli koruyucu tedbiri almak.

5. Devletin ve köylünün genel faydaları ile ilgili milli savunma, asker ailelerine yardım, orman ve köy yangınlarını söndürme, ortak tarım ve taşıma araçları edinme, her türlü kooperatifleri kurma ve işletme gibi hususlarda köylü ile işbirliği yapmak ve bu işlerin gereklerine göre çalışmak.

6. Çevrede elde vasıtalarla göre köy gençlerini yüzücü, kayakçı, güreşçi, binici, atıcı, avcı, bisiklet, motosiklet ve traktör kullanıcısı olarak yetiştirmek için gerekenleri yapmak.

Köy Enstitülerinin gerçek hayatı çok kısa sürdü, 1946 yılında başlatılan yıkım 1950 yılında Demokrat Parti'nin idareyi ele alması ile birlikte derinleşti. Önce Köy Enstitülerinin adı değiştirilerek, bu kurumlara Köy Öğretmen Okulları denildi. Ardından Enstitülerin geniş toprakları ellerinden alındı. Oralardaki düzenli iş hayatı ve demokratik çalışma geleneği alt üst edildi. (İlhan Başgöz, Türkiye'nin Eğitim Çıkmazı ve Atatürk, Ankara, 1995, s.225 vd.)

(Eğer Halk Evleri ve Köy Enstitüleri kapatılmasaydı ne şeriat ne terör ve bölünme tehlikesi ile karşı karşıya kalacaktık.)

Oysa savaştan sonra Mustafa Kemal Bursa'da "ilme ve fenne dayanan bir eğitim tarifini ve savunmamasını yaparak okulu "insanlığa saygıyı, millet ve memlekete sevgiyi ve bağımsızlığın şerefini öğreten kutsal bir yer olarak nitelendirmişti. Tekrar tekrar

“bütün toplumu yüzyılın gereklerine göre ilerletme, memleket içinde modern gelişmelerin tutunmasını sağlamak, mantık esaslarına dayanmayan gelenek ve inançlarda ısrar etmemek” gibi yeni görüşlerini açıklamıştı. (Yılmaz Akkılıç, Atatürk ve Bursa, Bursa 1999, s.10) Toplumun yüzünü geleceğe değil geçmişe döndürmek, aklı değil ümmiliği yani çocukça her şeye kanmayı alışkanlık haline getirmek emperyalizmin emrine giren, O'nun medya gücüyle etkilerine açık bir toplum yaratmaz mıydı? Cumhuriyetimizin ve O'nun temel ilkelerinin laiklik başta olmak üzere tartışılmaya çalışılması, tekke ve zaviyelerin ve tarikatların güçlenmesi, gelişmesi ve Türk milli eğitiminde etkin bir güç haline gelmesi gibi binlerce birbirini takip eden ve bir zincirin halkaları gibi birbirine bağlı büyük yanlışlar yapılmasaydı bu gün ne olurdu, nasıl olurdu Türkiye?

Emperyalist güçlerin çabaları ile milliyetçilik ve devletçilik ilkelerinin ırkçılık ve solculukla bir tutularak aleyhte propagandasının ve uygulamaların yapılması, tam bağımsızlık ilkelerini yine emperyalist güçlerin yoğun çaba ve destekleri ile dünyanın gelişmesi karşısında çağ dışı kalmış bir ilke gibi gösterilmesi. Atatürk'ün en büyük hassasiyeti olan Türk milleti ve Türklük Onuru'nun dikkate alınmaması hatta yok sayılması hep birlikte tanık olduğumuz gerçekler. Eğer Atatürk milliyetçiliği, devletçilik ve Halkçılık ilkelerine sarılsaydık bugün Türkiye'de herkes okuyacak düzgün ve temiz bir Türkçeyle konuşuyor olacaktı. Bugün okullaşma oranının belki de Avrupa'nın en iyisi düzeyinde olacaktı.

Eğer ezan Türkçe okunmaya devam edilseydi bugün kendi dilimizde Türkiye'deki herkesin konuştuğu güzel Türkçemizle ibadet ediyor olacaktık. Dil ve din birliği Türk ulusunu birbirine daha çok kenetleyecek ve ayrımcılık tamamıyla ortadan kalkacaktı. Tam bağımsızlık, devletçilik ilkelerine dört elle sarılmış olsaydık bugün ekonomimiz borç alan değil borç veren, teknoloji satın alan değil teknoloji satan durumda olacaktı. Bugün ülkemizin bağımsızlığını tehdit eden dış borç yükü ve adına sıcak para dedikleri emperyalizmin tuzağı olan dış sermaye nasıl ve neden oluştu? Lozan'da kapitülasyonların kaldırılmasını, tam bağımsızlık için en önemli koşul olarak masada tutan Türkiye bugünlere nasıl geldi? Atatürkçülük dış ekonomik ilişkileri belirleyen reçetesinde şunu öngörmüştü:

“Bizim memleketimiz geniştir; çok fazla sermayeye ihtiyacımız vardır. Kanunlarımıza riayetkâr olmak şartıyla ecnebi sermayesi bizim varlığımıza ve hukukumuzla saygı gösterebilir. Bizim için ve onlar için faydalı neticeler versin, fakat eskisi gibi değil. Tanzimat devrinden sonra, devlet ve hükümet ecnebi sermayesinin jandarmalığından başka bir şey yapamamıştır. Artık her medenî devlet gibi, yeni Türkiye dahi razı olamaz. Burası esir ülkesi

yapılamaz.” (Şubat 1923; Mustafa Kemal Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, Cilt, II)

Eğer Türkiye'de Atatürkçülük uygulansaydı, ülkemizin geri kalmış hiçbir yöresi olmayacaktı, kültür emperyalizmi yenilmiş Türk'ün Anadolu'da yarattığı kültür ve sosyal düzen ile Atatürk aydınlanması bütün ülkeye huzur ve kardeşlik yaymış olacaktı. Terör ve bölücülük bitmiş, şeriat tehlikesi ve gericilik yok olmuş; sağlıkta, eğitimde, sosyal güvenlik, adalette devletin tüm vatandaşlarına eşit ve kaliteli hizmet sunan konumda; Avrupa Birliği'ne yalvaran değil şartlarını dikte ettiren bir Türkiye; bölgeye barış ve zenginlik getiren bir Türkiye olacaktı.

Özetle söylemek gerekirse:

Onurlu, tam bağımsız, çağdaş, zengin, saygın ve yüzü aydınlığa dönük bir Türkiye olacaktık. Bugün eğer Atatürk ilke ve devrimlerinden uzaklaşmasaydık.

Eğer ulu önder Atatürk'ün gösterdiği yoldan gidebilseydik bugün evlatlarımız teröristler tarafından acımasızca katledilmeyecekti. Buna karşılık bu gencecik evlatlarımızın dünyanın her köşesinde vize almadan geziyor, ticaret yapıyor, okuyor, kazanıyor ve ülkesine de kazandırıyor olacaktı.

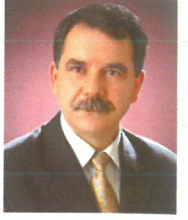
Eğer Atatürk'ün gösterdiği yoldan gidebilseydik okyanus ötesine izin almak için değil Kerkük petrollerindeki hakkımızı istemeye gidiyor olacaktık.

Sonuç olarak; Dünya uluslar ailesi içinde onurlu, güçlü bir Türkiye görmek istiyorsak Atatürk ilkelerini tümüyle uygulamak, eğitimden sanata, ekonomiden iç politikaya kadar her alanda insanımıza katkı yapmak durumundayız.

Atatürk'ün aşağıdaki sözlerini, her alanda başarılı olması gereken güçlü Türkiye'nin geleceği için çerçeveletip gözümüzün önünde hep tutmamız gerekiyor.

“Harb, muharebe, nihayet meydan muharebesi yalnız karşı karşıya gelen iki ordunun çarpışması değildir. Milletin çarpışmasıdır. Meydan muharebesi milletlerin bütün mevcudiyetleriyle, ilim ve fen sahasındaki seviyeleriyle, ahlâklarıyla, kültürleriyle özetle bütün maddî ve manevî kudret ve faziletleriyle ve her türlü vasıtalarıyla çarpıştığı bir imtihan sahasıdır. Bu sahada, çarpışan milletlerin gerçek kuvvet ve değerleri ölçülür. Sonuca yalnız maddi güçlerle değil bütün kuvvetlerin, bilhassa ahlâki ve kültürel kuvvetin uyumlu birleştirilmesiyle ulaşılır.” (Ağustos 1924, Mustafa Kemal Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, Cilt, II)

Erol SARIAL
ADD GYK Üyesi
Batı Karadeniz Sorumlusu

SİVİL ANAYASA İLE YOLCULUĞUMUZ

Sapanca gölünün kıyısında bir daireye kapanarak çalışan komisyon, yeni Anayasayı hazırlamak üzere oluşturulmuş bir komisyon değildir. Çünkü, ortaya çıkacak “Sivil Anayasa” Kasım 2002’de yapılan Genel Seçimler sonrası yazılan, metni hazır bir Anayasa’dır. Oluşturulan komisyonun görevi, 22 Temmuz’da yenilenen Meclis ve Cumhurbaşkanlığı seçimi sonucu ortaya çıkan yeni duruma uygun olarak 2003’te hazırlanan Anayasa’yı güncellemektir.

Ortaya çıkacak Anayasa, aslında ithal bir Anayasa’dır. ABD yönetimi ve Kongresi’ne gönüllü danışmanlık hizmeti veren İnanç Özgürlüğü Komisyonu’nun her yıl ABD Dışişleri Bakanlığı ve Kongreye sunduğu Türkiye’ye ilişkin raporlar ve AB’nin Türkiye’nin adaylık sürecine ilişkin yayınladığı yıllık düzenli ilerleme raporlarında yer alan konular Anayasa maddeleri önerileri olarak karşımıza çıkmaktadır. Yine ülkemizde dinsel tarikat ve cemaatlerin; gayrimüslim cemaat ve vakıfların; emperyalizmin Ortadoğu’da çıkarlarının işbirlikçiliği rolü ile taşeronlaşan etnik ayrımcıların dile getirdiği istekler yeni Anayasa taslağının ruhuna önemli ölçüde sinmiş durumdadır. İkinci Cumhuriyetçilerin; kitlesel ulusal devrim savaşımından firari; anti-emperyalist, halkçı, aydınlanmacı bir ülke idealinden; kategorik, bireyci kurtuluşa evrilerek marjinalleşen, etnik uyrukçuluğun kuyrukçuluğuna takılan küresel solcuların; dış sermayeye yaranmak için tüm emperyalist önerileri ayakta alkışlayan iç sermaye çevrelerinin katkıları da göz ardı edilemez.

Yeni Anayasa maddelerinin belirlenmesinde, Başbakanlık İnsan Hakları Danışma Kurulu’nca oluşturulan Azınlık Hakları ve Kültürel Haklar Çalışma Grubu’nun hazırladığı raporun içeriği önemli bir yer tutmaktadır. Temmuz 2003’te hazırlayan komisyonca benimsenerek imza altına alınan Azınlıklar ve Kültürel Haklar Raporu, Ekim 2004’te güncelleştirilerek Genel Kurul’da kabul edilmiştir. Bu rapor, kamuoyuna açıklandığı sırada bazı kurul üyelerince, bir bölümünün üzerinde uzlaşma sağlanamadığı, açıklayanların kişisel görüşlerini yansıttığı itirazı

yapılmış, basın önünde olaylar çıkmış; rapor mahkemelik olmuştu.

Raporda; Lozan’dan sonra azınlık haklarının genişlediği ve güçlendiği aktarılmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın değişmesi teklif dahi edilemeyecek maddelerinden olan 3.maddesinde yer alan “Milletin Bölünmez Bütünlüğü” ifadesinin kaldırılması; “Dili Türkçe’dir” ifadesinin “Resmi Dili Türkçe’dir” tümcesi ile değiştirilmesi önerilmektedir. “Durumun Temelleri” başlığı altında yapılan incelemede, Türkiye’nin, azınlık kavramı ve hukuk alanında dünyadaki gelişmeleri izleme yerine, 1923 yılına takılıp kaldığı eleştirisine yer verilmektedir. “İç self-determinasyon” kavramının benimsenerek azınlıklara otonom yönetim hakkı tanınması önerilmektedir. İç self-determinasyonun demokrasinin kendisi olduğu yargısı ortaya konulmaktadır. Aynı başlık altında yapılan saptamalar bu kadarla da sınırlı değil. Osmanlı İmparatorluğu’nda alt kimliklerin Osmanlılık üst kimliğine bağlanarak tüm kimlikleri bütünleştirdiği; Türkiye’de ise üst kimliğin aslında Anadolu’da bir alt kimlik olan “Türklük” kavramına bağlanarak diğer etnik alt kimliklerin dışlandığı iddiasına yer verilmektedir. Kimlik sorununun Osmanlı’da olduğu gibi toprak esasına dayanan Türkiyelilik kavramıyla aşılması, birliğin sağlama alınması önerilmektedir. Türklük kavramının Türk ve Müslüman olanları kapsadığı, bu nedenle üst kimliğin Türklük kavramına bağlanmasının farklı etnik kimliklere sahip yurttaşlardan başka, gayrimüslim yurttaşları da dışladığı hikaye edilmektedir.

Raporun sonuç bölümünde Anadolu’nun farklı kimliklere dayalı kültürel mozaikten oluştuğu vurgulanmakta; Osmanlı’nın ümmet anlayışı açıkça övülmekte; Türkiye’nin “Ulus Devlet Yapısı” yerilmektedir. Konjonktürel gelişmeler ışığında yurttaşlık anlayışının yeniden gözden geçirilerek, çağdaş Avrupa’daki çok kimlikli, çok kültürlü, demokratik, özgürlükçü ve çoğulcu toplumsal modelin örnek alınması istenmektedir. Seksen yıldır ülkemizde çatışma doğurduğu yargısına varılarak 1920 ve

1930'ların (Kemalist) devlet modelinin değiştirilmesi önerisinde ısrar edilmektedir.

Yapılan çalışmalar, içeride ve dışarıda hazırlanan raporların ortaya koyduğu eleştiriler ve önerilerin hepsi Lozan Anlaşmasını kısmen veya tamamen geçersiz kılacak, Türkiye'nin Kurtuluş ve Kuruluş felsefesiyle çatışan yeni Anayasa maddeleri önerileridir.

Öte yandan, Türkiye modeli eleştirilerine karşın; Avrupa anarkasında giderek yaygınlaşan dinsel kışkırtma süreci, "çağdaş Avrupa" modeline övgülerle çelişen bir süreçtir. AB'nin geleceği Hristiyan Birliğine dayandırılmaktadır. İnanç özgürlüğü, düşünce özgürlüğü; dinsel özgürlükler hızla kısıtlanmaktadır. Sendikal haklar, sosyal kazanımlar hızla geri alınmaktadır. Emperyalizmin merkezi güçlerinden ABD-İngiltere bileşkesinin Haçlı belleğini canlandırıcı yönde etki yaratan iletileri Avrupa toplumlarını büyük dönüşümlere uğratmıştır. Avrupa halkları emperyalist stratejileri destekleyen; İslam toplumlarını hor gören, aşağılayan, barışçıl politiklardan desteğini çeken yeni bir biçimlenişe sürüklenmektedir. Yunanistan'da Simitis, Almanya'da Schröder, Fransa'da Chirac ülkelerinde halk

desteğini yitirerek koltuklarını "Haçlı Seferi başlayacak" naraları atan Bush politikalarına daha yakın duran, Karamanlis, Merkel ve Sarkozy'ye devretmek zorunda bırakılmışlardır. Bu değişim sürecinin 2008'de yapılacak seçimlerde İspanya'yı da etkilemesi olasıdır.

Avrupa anarkasında yapılan seçimlerde başarıyı yabancı/İslam karşıtlığı ve Türkiye'nin AB'ye giriş sürecine karşı seçmene verilen iletiler belirlemektedir. Hollanda'da bir süre önce Ermeni Soykırım tezini kabul etmeyen Türk kökenli üç aday partilerinin aday listelerinden çıkarılmıştır. En son, seçim kazanamayacağı varsayımına dayanarak, Türk/İslam toplumlarının desteğini alabilmek için en alt sıralardan senatör adayı olarak listeye yazılan Düzgün Yıldırım'ın tercihli oylarla seçilmesi Sosyalist Parti yönetimini öfkelenmiştir; senatörlükten istifası istenmiştir. Verilen süre dolunca parti yönetimi toplanarak Yıldırım'ı partiden ihraç kararı ile cezalandırılmıştır. Bu karar, Avrupa'da sosyalist seçmen tabanının da sessizce izleyerek onayladığı bir karar olarak Avrupa demokrasi tarihinde "seçkin" yerini almıştır. Yine Almanya'da Sol Parti Kurucularından Alman Parlamentosu milletvekili Hakkı Keskin Ermeni Soykırım Tezini kabul etmesi

yönünde baskı gördüğünü açıklamıştır. Türkiye'de içeriden ve dışarıdan Avrupa tipi demokrasi modeli önerisinde bulunanlar bu ve benzeri bir çok örnekten habersiz değildir.

Aslında, yukarıda açıklanmaya çalışılan gelişmeler ve raporlar çok önemli bir gerçeği gözler önüne sermektedir. Türkiye'de yeni Anayasa taslağı ile ulaşmak istenen sonuç demokratik Avrupa-i (!) bir devlet modeline ulaşmak değil. Ümmetçiliğe dayalı yeni/yeniden Osmanlı modeli hedeflenmektedir. Ancak tarihsel gerçek, Toprak esasına dayalı Osmanlılık üst kimliğinin ne Osmanlı ülkesinin ne de Anadolu birliğinin korunmasını sağlayamadığını gözlerimizin içine sokmaktadır. İstenen Kemalist devletten kurtuluştur. Bu ne anlama gelmektedir? Şu anlama gelmektedir. İstenen, geniş coğrafyalara egemen Konfederal Osmanlı devlet modelinin yerine Osmanlının sonuna aday; Anadolu'da bile egemenliğini yitirmiş Türkiye modelidir.

Gelecekte ise içeride yaratacağı etkiler açısından yeni Anayasa taslağı sahnelenmek istenen oyunun açılan ilk perdesidir. Yaşanması olası olumsuzluk, oyunun ana gündemlerinden biri olarak yansıtılan Cumhurbaşkanlığı seçimi ile ilgili tartışmalar, hazırlıklar göz alındığında daha da netleşmektedir. 11. Cumhurbaşkanımız Meclis tarafından yeni seçilmiş ortalıkta dolaşmaktadır. Ayrıca, 21 Ekim 2007'de 11. Cumhurbaşkanı'nı seçmek üzere Referanduma gideceğiz. Yine, Halkoyuna sunulacak Yeni Anayasa taslağında yer alan Cumhurbaşkanı'nı seçme yöntemi ve görev süresi de Halkoyuna sunulacaktır. Bu süreci gözden geçirenler "beceriksizlik, komedi" gibi değerlendirmelerde bulunacaklardır. Hiç de öyle değil. 21 Ekim Referandumu Anayasa oylamasının eşiği olarak değerlendirilmektedir. Destek oranı bugün ortaya sürülen taslağın içeriğinin yeniden düzenlemesini gündeme getirecektir. Ortaya çıkan taslaktan daha cüretkar bir metnin karşımıza çıkma olasılığı vardır, güçlüdür.

82 Anayasası'nın 24. maddesinde "din ve ahlak öğretimi devletin gözetim ve denetimi altında yapılır" tümcesi tamamen çıkarılmış. Taslakta 24. madde 4. fıkra iki seçenek olarak düzenlenmiş, düzenlemede 82 Anayasası'nda yer alan "din kültürü ve ahlak öğretimi" ifadesi genelleştirilerek "eğitim ve öğretimin ana ve babalara dini ve felsefi inançlarına göre yapılmasını isteme hakkı" tanınmış "devlet bu isteklerin gereğini yerine getirmekle" görevli sayılmıştır. Taslağın bu maddesinin ilk dört fıkrasında yer verilen bütün seçenek önerileri, ayrıca tarikatların, gayrimüslimlerin ve misyonerlerin her türlü çalışmalarını güvenceye alıcı gizli hükümler içermektedir. 35. Madde/1.fıkra/seçenek 2'de Türklüğün tanımını "...din ve ırk farkı gözetilmeksizin Türk denir" şeklinde düzenlemekte; dil farkı olanları "Türklük" tanımı içine almamaktadır. 82 Anayasası'nın 42. maddesinde "eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda..." ifadesi

ile başlayan nitelikler çıkarılarak yeni taslakta 42.madde 2. fıkrada yalnızca devamı olan "... laik, çağdaş bilim ve eğitim esasları.." korunarak düzenlenmiştir. 82 Anayasası 42. maddede yer alan "Türkçe'den başka hiçbir dil ...Türk vatandaşlarına ana dilleri okutulamaz ve öğretilemez" hükmü, taslak 42/5'de yapılan düzenleme ile çıkarılmış; Türkçe'den başka dillerde eğitim yapılmasının yolu açılmıştır. Kılık kıyafet konusunda 42. maddede yer verilmeyen hüküm 42/6 olarak taslakta yer almış; kılık ve kıyafet serbest bırakılmıştır. Öte yandan özel dershanelerle ilgili hazırlanan yeni yasa taslağında karma(kız-erkek) eğitim ve kılık kıyafet serbest bırakılmaktadır.

Düzenlemede yer alan yasama dokunulmazlığı, ana dilde eğitimin serbest bırakılması, karma eğitimi ortadan kaldıracak düzenlemeler; eğitim birliğini bozacak ayrı din ve mezheplere sahip kişilerin ve kategorilerin isteklerine göre yapılmak istenen düzenlemeler; Türklüğün tanımında dil farklılığını kapsam dışı bırakma Anayasa taslağının çok arızalı maddelerini oluşturmaktadır. Bütün bu hazırlıklara, yerel yönetimlere devletin egemenlik hakkından kaynaklanan vergi oranlarını belirleme yetkisi, bölgesel Kalkınma Ajansları Yasası ile Türkiye'nin ekonomik ve siyasal bölgelere ayrılması . gibi yasalaşmış arızaları da ekleyelim. 7. Cumhurbaşkanı'ndan başlayarak (Sezer hariç) her dönemde göreve gelen Cumhurbaşkanlarının tartışmaya açtığı; 2003 yılında Başbakan olduğu dönemde Sayın Başbakanımızın da desteklediği başkanlık-yarı başkanlık, federasyon-konfederasyon, eyalet sitemine geçiş önerileri; küresel dış güçlerin önerileriyle birleştiğinde karşımıza çok ürkünç bir tablo çıkmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti karşıtlığı yeni Anayasa taslağı postuma bürünerek aramızda ilerliyor, geleceği kurgulamak için stratejik bir yol izleyerek kendine önemli bir yaşam alanı açıyor.

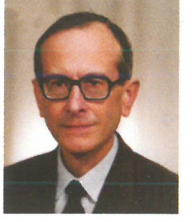
Sonuç olarak yeni Anayasa taslağının benimsenmesiyle devletin yönü, rengi, ideolojisi ortadan kalkar; bağlarından koparak Kurtuluş ve Kuruluş felsefesine aykırı bir yolculuğa çıkar. Her seçim sonucu değişen iktidarlarla boyalı devrim cumhuriyeti sürecinde yeni bir devlet kurulur. Çünkü her ülkenin geleceği eğitim sistemiyle örülür. Eğitim bir ülkenin kültürünü ve hukukunu belirleyen en önemli kurumdur. Çağdaş, laik eğitimin olmadığı ülkede çağdaş hukuk devletinden söz edilemez. Laiklik üç ana sac ayağına dayanır. Eğitimde, Hukukta, Düşüncede Laikliğin korunması; Laik Devlet olmanın ön koşuludur. Neler olur?

- 1- Eğitim ve öğretim birliğinden söz edilemez. Ayrık eğitim süreci başlar.
- 2- Kategorik etnik, gayrimüslim, İslami dinsel mezhepsel, tarikatlar eğitim kurumları açar.

- 3- Kendi eğitimini kuran her kategori doğal olarak kendi iç hukukunu oluşturur.
- 4- Bu taslak Türkiye'yi din devletinden misyonerler devletine değin çok hukuklu bir yapıya taşır.
- 5- Türkiye'yi bölünmeye götürür. Devletin temel belgeleri, Kurumları güvence olmaktan çıkar,
- 6- Kemalizmin aydınlanmacı; çağdaş, laik, ulus devlet yapısı ortadan kalkar.
- 7- Türkiye, kategorik etnik dinsel federatif yumuşak devletçikler birliğine dönüşür.

Anayasanın sivilliği tartışması çok önemli değildir. Emperyalist Literatürde “resmîyetimizi” Türk ve asker temsil etmektedir. Anayasa'nın sivilleşmesi için; işçi, işveren, memur sendikaları; odalar, birlikler, düşünsel-mesleki demokratik kitle örgütleri, Meclis içi, Meclis dışı siyasal partilerin, esnafların, çiftçilerin; basın yayın emekçileri, bilim sanat çevreleri, Anayasa hukukçuları, yerel yönetimler, YÖK ve Üniversiteler, Yüksek Yargı Organları, TSK temsilcilerinin katkılarına başvurulmasına gerek yoktur. Türk ve Asker olmayanlar ve yabancıların ortaklaşa hazırladığı Anayasa “Sivil” dir.

Prof. Dr. Sina AKŞIN
Siyasal Bilgiler Fakültesi
Öğretim Üyesi

NUTUK ÜZERİNE

Nutuk Cumhuriyet Halk Fıkrasının 2. Kongresinde (1. Kongre Sivas Kongresidir) Atatürk'ün altı gün süreyle okuduğu (15-20 Ekim 1927) , 1960 baskısında 898 sayfalık (ayrıca ek olarak bir belgeler cildi de içeren) metindir. Burada 19 Mayıs 1919 'da Samsun'a çıkmasından başlayarak yaptıklarını anlatmıştır.

İç Savaşı ve Kurtuluş Savaşını olağanüstü bir başarıyla sonuçlandıran, Saltanat ve Halifeliği kaldıran, Cumhuriyeti kuran, Atatürk Devrimini ölünceye dek tasarlayan ve yürüten Mustafa Kemal, birkaç bakımdan dahi nitelemesini hak etmektedir. Böyle olunca, Türkiye ve Devrim düşmanlarının böyle bir kişiyi ortadan kaldırmak istemeleri doğal' sayılmalıdır. Atatürk Türkiye için kişisel varlığının nasıl yaşamsal bir önem taşıdığının bilincinde olduğu için pek çok devletin ileri gelenlerini konuk ettiği halde, hiçbir ziyareti iade etmemiştir. Yani, 1. Dünya Savaşından sonra Türkiye sınırlarının ötesine tek bir adım atmamıştır. İstanbul'a ilk kez 1927 'de gitmiştir.

Nitekim onu öldürmek amacıyla Kurtuluş Savaşı sırasında İngilizler Mustafa Sagir adında Hintli bir adamlarını görevlendirmişlerdir. Sagir'in böyle bir ajan olduğu ortaya çıktı ve yargılanarak idam edildi(1921). Sonra Ermenilerin 1925'te düzenledikleri bir suikast var. Ertesi yıl Türkler, hem de TBMM üyesi Türkler, başlarında Lazistan milletvekili Ziya Hurşit olmak üzere , bir suikast hazırladılar ve başarısız oldular. İngiliz ve Ermenilerden suikast beklenebilirdi, fakat TBMM üyelerinin buna önyak olması inanılması zor bir durumdur. Ve o aşamada Devrimin ne denli kırılgan bir konumda olduğunu göstermektedir.

Acaba Atatürk'ün Nutuk'u yazması bu suikast girişimi ile mi ilgilidir? Yani böyle bir girişimin yinelenmesi olasılığı dolayısıyla (nitekim benzer girişimler sürmüştür) yapıp etmelerinin geniş bir bilançosunu çıkarmak ve yaratıcısı olduğu Devrimin sürmesi için bir yönerge (direktif) ya da vasiyet mi bırakmak istemiştir?

Bilanço olarak Nutuk bir tarih hizmeti olmak yanında ,Devrime yarayacak insanlarla yaramayacak insanları ortaya koymaktadır. Böylece Devrimciler, kimlerle çalışmak, kimlerle çalışmamak gerektiği konusunda uyarılmış olacaktırlar. Atatürk'ün Amasya'da dava birliği yaptığı arkadaşlarının, İş Devrime geldiğinde, tümünün karşı devrimci bir konuma geçtikleri düşünülecek olursa, bunun ne denli önemli olduğu anlaşılacaktır.

Başka bir açıdan Nutuk, Atatürk'ün Devrimin başlatılıp yürütülmesi konusunda ne denli merkezi ve canalcı rolü olduğunu da Devrimcilere anlatmaktadır. Yani Nutuk, Devrimin başarısı için yaşadığı sürece Atatürk'ün peşinden gitmenin zorunlu olduğunu göstermektedir.

Sözünü ettiğim yönergeye gelince, Nutuk sonundaki " Gençliğe Hitabe" diye bütün Türklerin çok iyi bildikleri bir sayfalık metindir. Atatürk yaşadıkça yönergeydi , öldüğünde vasiyete dönüştü.

İnsan bu tek sayfayı okuyunca orada 1. Dünya Savaşının sonunda Osmanlı Devletinin düştüğü durumun veciz bir anlatımını bulur. İlginç olan husus, günümüz Türkiye'siyle olan kimi ürkütücü benzerliklerdir. ' : Düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler.' : İşte, günümüzün " tek kutuplu" dünyası...

" Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zaptedilmiş..." Mahut tezkere TBMM'den geçseydi, ki bir avuç oyla geçemedi, ABD üsleri bugün bütün Türkiye'yi kaplamış olacaktı.

"...bütün orduları dağıtılmış..." : Bunu sağlamak için AB ve ABD durmadan ve açıkça çaba harcıyorlar. "... İktidara sahip olanlar gaflet ve delalet ve hatta hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri şahsi menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhid edebilirler. '... Uzunca bir süredir bu durumda olduğumuzu acıyla görüyoruz..."

" Gençlik " kavramı üzerinde de duralım. Cumhuriyetin Türk Gençliğine emanet edilmesi ne demektir? Muhakkak ki yaşça genç olanların hepsi amaçlanmıyor. Gerici, şeriatçı gençlere Atatürk tabii ki cumhuriyeti emanet etmezdi. Burada ilerici, Devrimci gençler amaçlanıyor. Peki ama yetişkin ya da yaşlı Devrimciler dışlanmakta mıdır? Elbette bu da düşünülemez. Buradaki gençler tıpatıp Devrimciler anlamındadır. Tıpkı Jön Türk dendiği zaman devrimci Türkler amaçlandığı gibi.

Son olarak çok önemli bir noktayı belirtmek istiyorum. Atatürk devrimi şıklık, hoşluk olsun diye yapılmadı. Devrim Anadolu ve Doğu Trakya'da Türkler süresiz kalabilsinler diye ,yeni bir Sevr ile asla karşılaşmasınlar diye yapıldı. Çünkü Sevr Batı'nın Türklere " Sizi Rumeli'den attık, şimdi de Anadolu'dan atmaya başlıyoruz." Hedefini resmen bildirmesi belgesiydi. Atatürk Lozan'ın hiçbir zaman bozulmaması için Türklerin eğitim-kültür-bilim, iktisat, toplum düzeni bakımından Avrupalılar denli güçlü olmaları gerektiğini görüyordu. Devrimi bunun için yaptı, şıklık, hoşluk olsun diye değil.

Prof. Dr. Emre KONGAR
Cumhuriyet Gazetesi Yazarı

KEMALİZM VE SOSYAL DEMOKRASİ

Sosyal Demokrat kesim, yirmibirinci yüzyıla giderken, Türkiye'deki ideoloji ve somut program tartışmalarını yoğunlaştırıyor.

Her ideoloji gibi "Sosyal Demokrat" ideolojinin de Türkiye'deki temelleri, bir yandan evrensel kaynaklardan, öte yandan ülkenin tarihsel düşünce kökenlerinden gelir.

Hiç kuşkusuz, Türkiye'deki güncel ideolojileri etkileyen kaynakların başında Mustafa Kemal Atatürk ve O'nun ideolojisi vardır.

Geleneksel olarak "Atatürkçülük" ya da "Kemalizm" terimleriyle adlandırılan, Mustafa Kemal Atatürk'ün ideolojisi, O'nun söyledikleriyle olduğu kadar, yaptıkları ile de biçimlenen bir düşünce sistemi, hattâ bir uygulama programıdır.

12 Eylül'ün Tahribatı.

Günümüzde, Mustafa Kemal Atatürk'ün ideolojisini belirtmek için kullanılan isimlerden, "Kemalizm", eskiden daha sık olarak kullanılan "Atatürkçülük" terimine tercih edilir olmuştur.

Bunun en önemli nedeni, 12 Eylül yöneticilerinin, kendilerini "Atatürkçü" olarak nitelemesi ve Atatürk'ün kişisel vasiyeti dahil, pek çok Atatürkçü ilkeyi, Atatürk'ün adını kullanarak bozmuş, zedelemiş hattâ ortadan kaldırmış olmalarıdır.

12 Eylül yönetiminin bu uygulamaları o denli geniş kapsamlı ve Atatürkçülüğü zedeleyici olmuştur ki, Nadir Nadi gibi, kimliğini "Atatürkçü" olarak tanımlayan bir yazar bile, bu uygulamalar karşısındaki protestosunu belirtmek için, "Ben Atatürkçü Değilim" adıyla kitap yayımlamak gereğini hissetmiştir.

Atatürkçü düşünceyi ve ideolojiyi incelemek isteyen bazı bilimadamları, sırf 12 Eylül yönetimi ile özdeşleşmemek için, "Marksizm" ve "Marksoloji" ayrımını anımsatan bir biçimde,

çalışmalarını, "Atatürkçülük" adı altında değil, "Atatürkoloji" ismi ile yapmak ve yayımlamak gereğini duymuşlardır.

İşte bütün bu nedenlerle, toplum, ve özellikle Atatürk'ü düşünce ve eylemlerinin odak noktası yapmak isteyen yazar, düşünür ve politikacılar, artık, "Atatürkçülük" yerine "Kemalizm" adını kullanmaya başlamıştır.

Oysa, bu ayırmadan önce, özellikle 1960'lı yıllarda, başka bir ayırım göze çarpıyordu: Mustafa Kemal Atatürk eyleminin ya da devriminin, Kurtuluş Savaşı bölümünü benimseyen ve destekleyen, fakat ondan sonra gelen batılılaşma atılımlarını reddedenler, daha çok "Mustafa Kemal" ismini kullanıyor, buna karşılık, anti-emperyalist harekete pek de sempati ile bakmayan, ama, batı ile bütünleşmeye önem verenler, Atatürk adını tercih ediyorlardı. Bir anlamda, bizce bölünmez bir bütünlük taşıyan "Türk Devrimi", Mustafa Kemal Atatürk ismi bile ikiye bölünerek, "Mustafa Kemal'in yaptıkları" ve "Atatürk'ün gerçekleştirdikleri" olarak ikiye ayrılmıştı.

Bugün, zaten tarihsel, toplumsal ve siyasal gerçeklere uygun olmayan bu ayırım artık güncel önemini yitirmiş ve ortadan kalkmıştır.

Bu ayırımın yerini, kendilerini, Atatürk'ün adını kullanarak O'nun kişisel vasiyetini hiçe sayıp Türk Tarih ve Türk Dil Kurumlarını kapayanlardan, Anayasa'ya zorunlu din dersi koyup, İmam Hatip okullarını pıtrak gibi çoğaltarak laik eğitim ve laik devlet ilkesini zedeleyenlerden, ayırmak isteyenlerin "Kemalizm" terimini tercih etmesi almıştır.

Bu nedenle biz de bu genel eğilime katılarak, tartışmaları, "Kemalizm" adı altında sürdüreceğiz.

Kemalizmi Tartışmak

Bugün Türkiye'de Sosyal Demokrat ideolojinin bir bunalım yaşadığı açık bir gerçek.

En azından siyasal platforma yansıdığı biçimi ile, 1970'li yıllarda yüzde 40'ları aşan bir oy potansiyeli, bugün sol yelpazede görülen iki partinin oy toplamı olarak yüzde 20'lere düşmüş durumda.

Bir başka deyişle, siyasal tablo, bize "Sosyal Demokrat" kesimde bir buhran yaşandığını gösteriyor.

Bu çerçevede bir yandan, politikacılar, uygulamaları, programları ve demeçleriyle öte yandan, yazar ve düşünürler, yazı ve tartışmalarıyla, Sosyal Demokrasiyi haklı olarak, derinliğine ve genişliğine irdeliyor.

Bütün ideolojiler gibi, Sosyal Demokrat ideolojinin evrensel kökleri tartışılırken, ulusal kökenleri de sorgulanıyor.

Bu süreç içinde, kaçınılmaz olarak Kemalizm de gündeme geliyor. Sosyal Demokrat Değişim hareketi olarak biz de bu tartışmaları yararlı hatta gerekli görüyoruz.

Kemalizm'in de bu bağlamda tartışılması, bir zorunluluk olarak ortaya çıkıyor.

İşte Dergimiz, bu sayıda böyle bir tartışmayı en yetkili kişilerin ağzından yayımlayarak, hem Kemalizmin, hem de Sosyal Demokrasi'nin netleşmelerine ve Türkiye'yi yirmibirinci yüzyıla taşımalarına yardımcı olacağını düşünüyor.

Kemalizm ve Sosyal Demokrasi

Kemalizm ile Sosyal Demokrasi ilişkilerine bakıldığında ortada üç egemen görüş açısı bulunduğu anlaşılmaktadır.

Birinci görüş, kendilerine "İkinci Cumhuriyetçiler" adını veren bazı yazarların ve politikacıların da aralarında bulunduğu bir grubun Kemalizmi reddeden yaklaşımdır.

Bu görüşe göre Kemalizm, tek parti baskısını simgeleyen bir uygulama altı ok ile ifade edilen ilkeleri ise eskimiş bir ideolojidir. Bu nedenle de, günümüzdeki Sosyal Demokrat ideoloji'nin Kemalizm ile "hesaplaşması" ve onu "aşması" gerekmektedir.

İkinci görüş, Kemalizmin, günümüzde de olanca geçerliliğini koruduğunu savunan ve onu, Türkiye'yi yirmibirinci yüzyıla taşıyacak bir ideoloji olarak gören yaklaşımdır.

Bu görüşe göre, günümüzdeki Sosyal Demokrat ideoloji, Kemalizm'e eşittir. Hatta, Sosyal Demokrasinin güncel zaafı,

ancak Kemalizm yolu ile aşılabılır.

Üçüncü görüş, Kemalizm'i, bugünkü Sosyal Demokrat ideolojinin kökenlerinden biri sayan yaklaşımdır.

Bu görüşe göre, Kemalizm, bugünkü demokrasinin ve Sosyal Demokrasinin ulusal kökleri arasındadır. İki ideoloji arasında bugün de yoğun bir etkileşim vardır. Pek doğal olarak değişen dünya ve toplum koşulları her iki ideoloji açısından da bazı yeni açılımlar ve yorumlar gerektirebilir.

Sosyal Demokrat Değişim Hareketi ve Kemalizm-Sosyal Demokrasi Tartışmaları

Biz, Sosyal Demokrat Değişim Hareketi olarak, günümüzdeki Sosyal Demokrasi ile Kemalizm arasındaki ilişkilerin tartışılmasını yararlı buluyoruz.

Bu çerçevede Ankara'da ikisi "konuşmacı", ikisi "yorumcu" olarak dört değerli bilimadamının katıldığı bir tartışmayı okuyucularımıza aktarmayı görev saydık.

Eski Kültür Bakanlarından, değerli bilimadamı ve yazar Prof. Dr. Ahmet Taner Kışlalı'nın Kemalizme ilişkin açıklamalarını okuyucularımızın ilgiyle karşılayacağını ve çok yararlanacağını umuyoruz.

Aynı biçimde değerli bilimadamı, saygın politikacı ve bürokrat Doç. Dr. Korel Göymen'in irdelemeleri de Sosyal Demokratlara yeni ufuklar açacak düşüncelerle dolu.

Bu her iki değerli konuşmacının ardından yorum yapan Prof. Dr. Emre Kongar ile Prof. Dr. Sencer Ayata, konuşmacıların düşüncelerine yeni açılımlar getirecek katkılar ortaya koyuyor.

Sosyal Demokrat Değişim Hareketi, bu tartışmaları tam metin halinde okuyucularına aktarmakla, günümüzdeki Sosyal Demokrat ve Kemalist ideolojiye önemli bir hizmet verdiği kanısındadır.

Açıklama: Bu makale Sayın Emre Kongar'ın isteği üzerine resmi internet sitesinden (www.kongar.org) alınmıştır.

Elvan Cem KÖK
Elektrik Y. Müh.

TÜRKİYE ELEKTRİK SİSTEMİ DURUM TESPİTİ ve DARBOĞAZLAR

2007 yılı 4. Çeyrekte itibaren Elektrik üretiminde ciddi boyutta arz sıkıntısı yaşanacak, zamanla programlı genel kesintilere geçilecektir. Bu darboğazın giderilmesine yönelik (ülkenin aşağıda özetlenen mevcut enerji alt yapısına ait sorunları, yürümekte olan yatırımları ve öngörülen kalkınma hızıyla), asgari 2010 yılına kadar da bir çözüm bulunmamaktadır.

DSİ'nin su yönetimi politikası ve öngörülleri iflas etmiştir.

DSİ'nin su gelirinin yüksek olduğu ve dolayısıyla hidroelektrik santrallerden üretilen elektriğin katkısının %40'lara ulaştığı 2004 yılından sonra hedefleri tutturamadığı görülmektedir. Bunda arz yetersizliği nedeniyle özellikle 2006 yaz sezonunda artan elektrik talebinin kesintiye gitmeden karşılanması için, başta tasarruf amacıyla Ekim 2006'ya kadar su tutulması kararı alınmasına rağmen aksine hidroelektrik kaynakların program dışı tüketilmesinin çok olumsuz etkisi olmuştur. Bunun üzerine 2007 yılında yaşanan kuraklık ve aşırı sıcakların neden olduğu tüketim artışı ile hidroelektrik santral üretimleri durma noktasına gelmiştir.

2007 yılında karşılaşılan olumsuz koşullar sonrasında, DSİ'nin 2008 için kamuya ait hidroelektrik santrallerinin üretim öngörüsü yaklaşık 26 milyar kilovatsaat'e çekilmiştir. Bu üretim rakamı hidroelektrik kaynaklardan 2006'ya göre 10 milyar kilovatsaat eksik üretim yapılacağını göstermektedir. Hidroelektrik üretimdeki bu düşüşü telafi edecek termik ve/veya başka bir üretim veya tedarik alternatifi bulunmamaktadır. Bu eksik üretim miktarı Türkiye'nin yaklaşık 20 günlük tüketimine karşılık gelmektedir.

Bu yasa yürürlüğe girmeden önce başlatılan yap-işlet projeleri ve Kamu tarafından yapımına başlanan Afşin-Elbistan B ve Çan Santralı projeleri 2003-2006 döneminde işletmeye geçmiş olup, 2006 yılında bu santraller toplam Türkiye üretiminin yaklaşık % 45'ini karşılamıştır. Bu tespitten hareketle 2010 yılı için

öngörülen toplam Türkiye elektrik enerji talebinin arz sıkıntısına neden olmadan karşılanmasını teminen yine aynı oranda ilave bir kapasitenin 2010'a kadar devreye girmesi, bunun için de şu an yaklaşık 12.000 MW kapasitede yeni santral yatırımlarının başlamış olması gerekmektedir.

Özetle geçen 5 yıl zarfında tüm yedek kapasite yeni yatırım yapılmaksızın tüketilmiştir ve mevcut şartlarda asgari 2010 yılına kadar ciddi bir enerji arz güvenliği sorunu yaşanacaktır.

Mevcut kamu santrallerinin bakım, onarım ve rehabilitasyon yatırımları her dönem başta nasıl olsa özelleştirilecek işletmesini alan yapsın düşüncesi olmak üzere çeşitli nedenlerle ihmal edilmiş, 2007 yılında da seçim öncesi elektrik arzında aksamaya neden olmamak amacıyla programlananın üzerinde üretim yapılması için ertelenmiş, bu şekilde üretim kapasiteleri ve verimleri tedricen azalmış, adeta mevcut termik santraller adeta hurdaya çıkarılmıştır.

2006 yılında ise bu defa TETAŞ'ın; Yap-İşlet ve Yap-İşlet-Devret santrallerin doğal gaz maliyet artışı yansıtılan pahalı elektrik fiyatları nedeniyle, kendi elektrik satış fiyatında %26 fiyat artışına gitmesi üzerine, bizzat Bakan talimatıyla EÜAŞ, TETAŞ'a uyguladığı elektrik satış fiyatını hidroelektrik santral üretim maliyetlerine çekerek, karsız şekilde kamu yararına 3.3 kuruştan 2.2 kuruşa düşürmüş ve özel sektörün neden olduğu fiyat artışını sübvans etmiştir.

2006'nın ikinci yarısında Bakanlık talimatı doğrultusunda yapılan bu fiyat indiriminin uygulaması kapsamında su tasarrufu yapılmadan gereğinden fazla su kaynakları tüketilmiştir. Günümüzdeki kuraklık ve su sıkıntısının bu bağlamda da sorgulanması önem arz etmektedir.

Diğer taraftan; gerek kamu santrallerinden pahalı özel sektör üretimlerini sübvans edecek şekilde ucuz üretim yapılması,

gerekse yedeksiz çalışma koşullarından dolayı bu santrallerin mümkün olan en üst kapasitede çalıştırılmaları nedeniyle, başta Bakanlık ve EPDK olmak üzere otoritelerin kamuoyuna yansıttığı üzere bunların özelleştirilmesinin çözüm olmadığı, mevcut ülke ve sistem koşullarında devir bedeli ve kontrolsüz yatırım masrafları ile üretim fiyatlarını aşırı pahalandıracak ve buna mukabil üretim artışı olarak ülkeye katkı sağlamayacak bir uygulama olacağı önemle bilinmelidir.

TEİAŞ iletim şebekeleri yatırım politikası yanlış ve yetersiz olmuş, özellikle enerji iletim sistemi yetersiz ve sorunlu olan güneybatı, güneydoğu ve doğu bölgelerindeki acil iletim tesisi yatırımlarına yatırım programlarında da yer almasına karşın daha başlanmamıştır. Hatalı işletme ve yatırım uygulamaları iletim sistemi kayıplarının giderek artmasına sebep olmaktadır.

Dağıtım özelleştirmelerinin; üretimin ve iletimin olmadığı ya da bu denli sorunlu ve aksadığı bir sistemde yapılması kamu zararına. Üstelik özelleştirme için hazırlanan alt yapı ve tarife sistemi şimdiden geçerliliğini kaybetmiş durumdadır.

Dağıtım özelleştirmelerinde diğer özelleştirme uygulamalarında

olduğu gibi; kamunun ciddi bir denetim sorunu bulunmaktadır. Dolayısıyla özel sektörün öngördüğü ve gerçekleştirdiği yatırımların doğru yapılmasının yanı sıra yatırım harcamasının da haddi layığında bir bedelle gerçekleştirilmesi hususunda denetim eksikliği ve aksaması meydana gelmektedir. Bu da başta mahsuplaşma işlemlerinde olmak üzere, yapılan yatırımın tarife üzerinden tüketiciye yansıtılacak olması nedeniyle taraflar arasında yıllarca çözilemeyen sorunlar ve kamu zararları oluşmaktadır.

Dağıtım özelleştirmelerindeki bu sorunlara ilaveten; yakın gelecekte baş gösterecek enerji darboğazı ve elektrik kesintileri nedeniyle, işletmeyi bir bedel karşılığında devralan özel müteşebbisin kesintilerden dolayı daha az enerji satarak aynı yıllık devir bedeli tahsilatını yapması ve bunun için doğrudan tüketiciye uygulanan tarifeyi fahiş arttırması gündeme gelecektir. Özelleştirme hizmet kalitesinin iyileştirilmesine yönelik olmalı, kaçınılmaz elektrik kesintileri ile kalitenin bozulması beraberinde tekel konumu ve pahalılık getirmemelidir.

Diğer taraftan enerjide tekelleşmenin önüne geçilmesi amacıyla

Avrupa Birliği ülkelerinde, üretim ve dağıtım işlerinin aynı çatı altında aynı firma tarafından yapılmaması uygulamasına geçilirken, bunun tamamen tersine ülkemizde dağıtım işini cazip kılmak için dağıtım firmasına kendi ihtiyacı elektriği üretme yetkisinin verilmesi de son derece sakıncalı, kamu zararına bir siyasi karardır.

Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi tarafından yürütülen dengeleme-uzlaştırma sistemi ile TEDAŞ tarifesinin % 25-30 üzerinde pahalı alınan ve alt yapı eksikliği nedeniyle bu pahalı elektriği kullandıktan bedeli tahsil edilemeyen elektriğin bedelinin, satan üretici şirketlere fatura ibrazıyla Bakan talimatı üzerine, elektrik ticareti ve elektrik alımı yapma hususunda yasal bir yükümlülüğü olmamasına karşın TEİAŞ tarafından derhal ödenmesi kamuya ait bu önemli ve stratejik kuruluşu hızla iflasa götürmektedir.

Aylık doğal gaz tüketiminin yarıdan fazlası elektrik üretiminde kullanılmakta, bu miktarın 2006 Haziran itibarıyla 1.6 milyar metreküp'ü geçtiği görülmektedir. Hidroelektrik üretimin giderek azaldığı ortamda doğal gazın toplam üretimdeki payı % 50'ye ulaşmıştır ve yakın gelecekte daha da kullanma eğilimi bulunduğundan bu oranın giderek artacağı düşünülmektedir. Bu durum stratejik olarak hiçbir kaynağın elektrik üretimindeki payının %25'i geçmemesi şeklindeki global enerji üretim prensibinin çok ilerisindedir ve tamamen ithalatla sağlanan bu kaynağa bu denli bağlı bir elektrik üretim stratejisi değil ülkemiz için bu bölgede etkin gelişmiş ülkeler için bile çok ciddi bir risk olarak görülmektedir. Bu riskin önümüzdeki 5 yıl zarfında giderilmesi ya da telafisi imkanı da bulunmamaktadır.

İran'la hala çözümlenemeyen sorun nedeniyle bu ülkeden alınan gaz miktarının programlanandan düşük kalması ve Azerbaycan projesinin gecikmesi dikkate alındığında; artan bu gaz tüketiminin ancak fahiş fiyatlarla spot piyasadan LNG olarak karşılanmasına yol açacağı, yine de 2007'nin son aylarından itibaren doğal gaz arzında ülkemizde darboğaza girileceği düşünülmektedir. Böyle bir durum, hem elektrik üretiminde hem de konutlarda ve sanayideki yaygın kullanım nedeniyle önemli ve geniş çaplı sıkıntı yaratacaktır.

Hali hazırda Yargıda birisi enerji yolsuzluğu diğeri yargıya rüşvet verme davaları sanığı bir şahsa ait şirkete 15 Büyükşehir'in doğal gaz dağıtım işi verilmiş olup, bu şirketin kardeş şirketi olan bir diğer şirketle birlikte bu firmanın gaz dağıtım hakkı kazandırıldığı il sayısı 23'e ulaşmıştır. Ayrıca 40'a yakın ilçe ve beldenin de bu firmaya verildiği düşünüldüğünde ve EPDK tarafından hazırlanan doğal gaz piyasası kanununda gaz dağıtım imtiyazı alan şirketin istediği zaman istediği kuruluşa bu imtiyazını devretme hakkının bulunduğu dikkate alındığında piyasada yaratılan

tehdidin boyutunun ciddiyeti önem arz etmektedir. Bu kapsamda bir diğer önemli riskte, yasa gereği her ihale edilen dağıtım bölgesi için kurulacak şirkete o yörenin Belediyesinin de asgari %10 ortak alınması şartıdır ve bu durumda yukarıdaki vasıflarda bir şahsın 40'ın üzerinde belediye ve beraberinde siyasi organla ortak hale gelmesi ve siyasi nüfuza sahip olmasıdır.

Yeni üretim tesisi yatırımlarındaki gecikmeler telafisi imkansız boyuttadır. Uluslararası piyasada belli sayıda ve kapasitedeki santral üreticilerinin imalat bantlarının son yıllarda başta Çin, Hindistan ve petrol ihraç eden ülkeler olmak üzere ileri kalkınma hızına ulaşmış ülkeler olmak üzere global büyüme beraberinde pek çok ülkede artan enerji talebi nedeniyle özellikle önümüzdeki 3 yıllık süreçte dolu olduğu bilinmektedir. Aynı zamanda santral tesisi projelendirilmesi ve gerçekleştirilmesinde asli birim olarak yer alan mühendislik hizmeti veren departmanlarda bir o kadar dolu durumdadır ve projelendirme için bile bu hizmetin alınması mümkün olmamaktadır.

Bu piyasa şartlarında; Türkiye'deki yeni santral yatırımlarının gerçekleşmelerine bakıldığında, 2005-2020 döneminde hangi safhada oldukları bilinmeyen inşa halinde ve lisans almış projelerin dışında ilave kapasite olarak plandan gelen ve talebin karşılanması için zorunlu yeni santral yatırımlarının, gerçekleşmeler geciktikçe ve yatırım ortamı çözümsüz bırakıldıkça projeksiyon çalışmalarında ileri tarihlere ertelendiğini ve yapılması olanaksız şekilde dönem sonlarına yığılarak değerlendirme yapıldığını görmekteyiz. Mevcut üretim projeksiyonunda bu doğrultuda yapılan öngörüyle; ne zaman işletmeye gireceği belirsiz olduğu halde inşa halinde ya da lisans almış projeler olarak ayrı başlıkta yatırımı kesin olarak gösterilen projelere ilaveten, 2005-2010 için toplam 3800MW, 2011-2015 dönemi için toplam 22450 MW ve 2016-2020 için 25000 MW olarak yeni kapasite yatırımı yapılması halinde 2007'den sonraki talep artışının ancak karşılanabileceği tespiti yapılmıştır.

Dünya genelinde gerçekleşen yüksek kalkınma hızları beraberinde gelen artan enerji talebi nedeniyle santral üreticilerinin imalat bantları ve mühendislik hizmeti veren birimlerinin önümüzdeki 2-3 yıllık dönemde tamamen dolu olduğu da düşünüldüğünde Türkiye'nin içinde bulunduğu enerji darboğazının ve bu kadar kısa dönemde, bu kadar büyük kapasitede yatırım gereksiniminin boyutu ve önemi daha çok düşünülmeli ve değerlendirilmelidir.

Acil olarak ele alınması gereken hususlar

Öncelikle Ekim 2001'den bu yana esastan uygulanamayan Enerji

Piyasası Yasası ve EPDK'nın yeniden yapılandırılması, bunun için özellikle AB ülkelerinde gerçekleştirilen piyasa uygulamalarına uyumlu düzenlemeye gidilmesi acil ve önceliklidir. Elektrik piyasasında gerçek anlamda ulusal enerji planlamasına geçilmesi, bu kadar önemli bir kamu hizmetinin, özellikle arz sıkıntısı bulunan Türkiye şartlarında Kamu'nun düzgün ve düzenli denetimine alınması ile lüzumunda yatırım ortamına da müdahale imkanı sağlanması gereklidir.

Yukarıda açıklanan şekilde yanlış veriler ve varsayımlarla yapılan Üretim planlaması ve kapasite yeterlilik projeksiyonunda; en iyimser senaryoda dahi yedeksiz olarak talebin karşılanabilmesi için en geç 2015 yılına kadar işletmeye geçmesi öngörülen 5000MW'lık Nükleer santral gereksinimi mevcuttur. Bu kaynağın yerini alabilecek başkaca bir öneride bulunmadığından 8 yıllık yapım süresi de dikkate alındığında nükleer santral yatırımının bir an önce başlatılması gerekmektedir ve zorunluluktur.

Mevcut santrallerin tamamen kaybedilmemesi ve su gelirlerinin tamamen tüketilmemesi için kriz yönetimi teşkil edilip derhal enerji tasarrufuna geçilmeli ve bu bağlamda programlı yurt

sathında asgari 6 aylık dönemde elektrik kesintisi uygulanmalıdır.

Dağıtım özelleştirmeleri için esas alınan onaylı tarifelerde 2010 yılı sonuna kadar tarife içerisine işletme devir bedelinin geri ödenmesiyle ilgili ödeme kalemi dahil edilmiştir ve bu şekilde kümülatif olarak 2010 sonuna kadar toplam 2 katrilyon TL tutarında bir bedelin tahsili öngörülmektedir. Hali hazırda dağıtımın özelleştirilmesi takvimi ciddi şekilde ötelendiğinden bu bedel kamuya ait Dağıtım şirketlerinden Maliye'ye ilave bir gelir kaynağı olarak aktarılmaktadır. Yapılması zorunlu elektrik zamlarının bu fondan sübvansede edilmesi düşünülebilir.

Siyasi otorite kaynak çeşitlendirmesi amacıyla Rusya'dan mavi akım kapsamında alacağı gaz miktarını kamu zararına fiyat arttırarak düşürmüş, ancak yerine koyabileceği yeni bir kaynak yaratamamıştır. Bir taraftan da Uluslar arası doğal gaz piyasasında giderek artan talep artışını boru hatları karşılayamadığından sistem hızla LNG piyasasına kaymaktadır ve otoritelerce 2020 itibarıyla doğal gaz piyasası ticaretinin %70'nin LNG olarak yapılacağı tespiti yapılmaktadır. Bu durumda ülkemizi özellikle 2010 yılından sonra ciddi bir arz eksikliği sorunu beklemektedir. Yalnız elektrik üretimindeki yaygın kullanımı değil aynı zamanda sanayi ve konut ısınmasında kullanılan doğal gazın LNG piyasasından spot olarak fahiş fiyatlardan temini kaçınılmaz olacaktır. Irak, İran ve Afrika menşeli pazarların bu aşırı talepli piyasada ivedilikle zorlanması gerekmektedir.

Mevcut iletim tesislerinin bakımı ve rehabilitasyonu beraberinde zayıf bölgelerin yatırım programına alınan yeni hatların ivedi tesisiyle güçlendirilmesine önem verilmelidir. Bu kapsamda işlerin yürütülmesinde önemli sorun teşkil eden kamulaştırma, ÇED raporu temini ve yerli taahhüt hizmetlerinin yeniden canlandırılması konularının çözülmesi gerekmektedir. 24.09.2007

Necdet PAMİR

Petrol Mühendisi, Enerji Politikaları Uzmanı

ENERJİ BAĞIMLILIĞI, ULUSAL BAĞIMSIZLIĞA BİR TEHDİTTİR

Giriş

Enerji, bir ülkenin ekonomik ve toplumsal gelişmesinin, en temel, sürükleyici ve yaşamsal gereksinimlerinden biridir. Enerji politikaları, ülkelerin doğal kaynak ve yetişmiş insan gücü potansiyelini temel alarak; tüketimin bilimsel olarak tahminini, üretimin buna göre planlanmasını, enerji üretiminin kesintisiz, güvenli, ucuz, temiz, kaliteli ve sürdürülebilir biçimde sağlanmasını ve kaynakların çeşitlendirilmesini hedefleyen planlı bir süreçle belirlenmelidir. Enerji güvenliği, ekonomik güvenliğin ve ulusal güvenliğin yaşamsal unsurlarındandır. Enerji güvenliği kavramı; enerji üretim, iletim ve dağıtım sistemlerinin alt yapısına yönelik olası terörist saldırılardan, yatırım eksikliklerinin doğuracağı kesintilere, kasırgaların doğuracağı engellerden ambargolara, grevlerden lokavtlara, iç savaştan işgale kadar birçok olasılığı birlikte değerlendirmemizi gerekli kılan geniş kapsamlı bir kavramdır.

Bu nedenle de, enerji politikaları ve arz güvenliği gibi konularda yapılacak değerlendirmelerde, enerji kaynaklarının coğrafi dağılımından maliyetlerine, taşıma yollarından talep artış eğilimlerine, büyük tüketicilerin ithalat bağımlılıklarından bu kaynakları temin edebilmek için geliştirdikleri askeri doktrinlere kadar birçok konunun, birlikte ele alınabilmesi ve entegre bir vizyonla planlanabilmesi gerekmektedir.

Enerji, stratejik bir sektördür. Dünyadaki paylaşım savaşları ve işgallerin en temel nedenlerinin başında, doğal kaynakların (rezervlerin) ve bunların taşıma yollarının ele geçirilmesi, ticaretinin kontrolü savaşımı yatmaktadır. Başta, dünyada tüketilen birincil enerji kaynaklarının ve ham petrolün % 25'ini bir başına tüketen ABD olmak üzere büyük tüketiciler, rezervleri sınırlı ve belli coğrafyalarda yoğunlaşmış doğal kaynakların ve taşıma yollarının kontrolü için, her şeyi göze aldıkları bir savaşımı yıllardır sürdürmektedirler. Irak'ın 2003 yılındaki işgalini, önümüzdeki günlerde İran'a yönelik olası bir müdahaleyi, ya da

Orta Doğu'da yaşanmakta olan tüm bu kaosu ve nihayet ülkemizin de büyük bedeller ödeyerek halen girdabına çekildiği terör belasını, bu vahşi ve ihtiraslı doğal kaynak savaşından bağımsız değerlendirmek mümkün değildir. ABD'li "akıl daneleri"nin, okyanus ötesi sosyal laboratuvarlarında geliştirdikleri ve sadece Irak'ta yaklaşık 1 milyon sivil insanın canına mal olan, bölgemizi sonu belirsiz bir ateş çemberine düşüren bu kaynak savaşımı, "Büyük Orta Doğu ve Kuzey Afrika İnisiyatifi" diye adlandırdıkları "strateji"nin temel dürtüsüdür.

Enerji kaynakları açısından bağımlılık; buyurgan ülkeleri sağduyudan ve insani duygulardan yoksun akıl hocalarının kontrolünde katliam yapmaya yönlendirirken, ülkemizi ve benzeri (yaptırım gücü olmayan) ülkeleri, önce ekonomik açıdan kısıkına almakta, daha sonra bu temel üzerinden dış politikasında, hatta iç politikasında sürekli taviz veren ve giderek ulusal bağımsızlığı, ulus devlet olarak varlığı tartışılan ülkeler haline getirebilmektedir.

Biraz Tarih

Tarih, eğer yaşananlardan ders alınmazsa "tekerrür eder". Osmanlı'nın son döneminden bugüne bir çizgi çizdiğimizde, enerji kaynaklarına ve bu alanda dünyadaki gelişmelere ilişkin dersimizi yeterince çalışmadığımızı kabul etmemiz gerekmektedir. Bu özeleştirici yapılmadığı takdirde, bugünü anlamamız ve geleceğe güvenle bakabilecek önlemleri almamız da olanaksız olacaktır. Sayın Hikmet Uluğbay'ın "İmparatorluktan Cumhuriyete Petropolitik" adlı kitabında, zengin petrol kaynaklarımızın nasıl bir süreçte elimizden çıktığı, belgeler ışığında aktarılmaktadır.

Aşağıdaki yansılarda (Yansılar: 1 - 8) yer alan bazı belgelerin içeriğine bakmak bile, bize yeterince fikir vermektedir:

Yansılar: 1-8

Sir Edward Grey, İngiltere Dışişleri Bakanı
27 Mart 1911

" Temel hedefimizi daima hatırdan tutmamızın önemli olduğuna inanıyorum;
bu da, Basra Körfezi'ndeki ve onu tamamlayıcı nitelikteki Mezopotamya'daki İngiliz çıkarlarını korumaktır."

Sadrazam Mahmut Şevket Paşa,
11 Mart 1913

" Kuveyt ve Katar gibi çölden ibaret iki kaza yüzünden İngiltere ile ihtilaf çıkaramayız.

Bu ehemmiyetsiz topraklardan ne gibi faydamız olabilir?

Kuveyt ve Katar'ı İngiltere'ye bırakmaya ve zengin Irak vilayetimizle uğraşmaya karar verdim."

Arthur J. BALFOUR,
İngiltere Dışişleri Bakanı
13 Ağustos 1918

" ... ne Başkan Wilson ne de bir başkası, Dicle ve Fırat'ın çevresindeki geniş toprakları Osmanlılar'ın denetimine bırakmak isteyecektir. Bu durumda sormak isterim:

Mezopotamya'daki Küçük Zap Suyu'na kadar veya yeterli derecede zengin su kaynaklarını denetim altına alacak şekilde, ordularımızla ilerlememizin büyük yararı yok mudur?

Bunu başardığımızda, petrol yataklarının büyük çoğunluğu da elimize geçmiş olacaktır."

İngiltere'nin Türkiye Büyükelçilik Müsteşarı Hohler'in Londra'ya 21 Temmuz 1919 tarihli mesajından:

- "... Şimdi Mezopotamya bizim olduğuna göre, ona (Binbaşı Noel) bir Kürt devleti kurdurup, kuzey dağlarını öylece koruyabiliriz. Binbaşı Noel bir Kürt Lawrence'dir....
- .. Majesteleri'nin Hükümeti'nin amacı Türkleri elden geldiğince zayıflatmak olduğuna göre, Kürtleri bu şekilde harekete geçirmek fena bir plan değildir.
- .. Kürt sorununa verdiğimiz önem, Mezopotamya ile ilgilidir. Kürtlerin ve Ermenilerin durumları, beni hiç ilgilendirmez.

(Kaynak: "Kürt-İslam Ayaklanması 1919-1925", Uğur Mumcu, Tekin Yayınevi, 1991, sayfa: 15, 24)

Amiral BRİSTOL,
20 Şubat 1920

" Şimdi 'Kürdistan'ın ünlü petrol yatakları nedeniyle yabancı entrikaları başladığı için, kuşkusuz ciddi sorunlar çıkabilir.

İngilizler her halde Kürdistan'ı denetim altına alabilmek için, Kürtleri Türkler'e karşı kullanmak isteyeceklerdir.."

İngiliz Kabine Toplantısı Zaptı,
5 Ekim 1922

" Türklerle sorun başladığında, Araplar'la dost olacaksın..."

İsmet Paşa-Curzon-Child üçlü görüşmesini
Londra'ya rapor eden Lord Curzon'un mesajı
15 Ocak 1923

" Kapitülasyonlar üzerinde, İsmet ve Child ile, bir buçuk saat süren görüşmeden yeni döndüm..

.. Hatta İsmet'e izleyebilecekleri olası yaklaşımlar konusunda önerilerde bulundum.

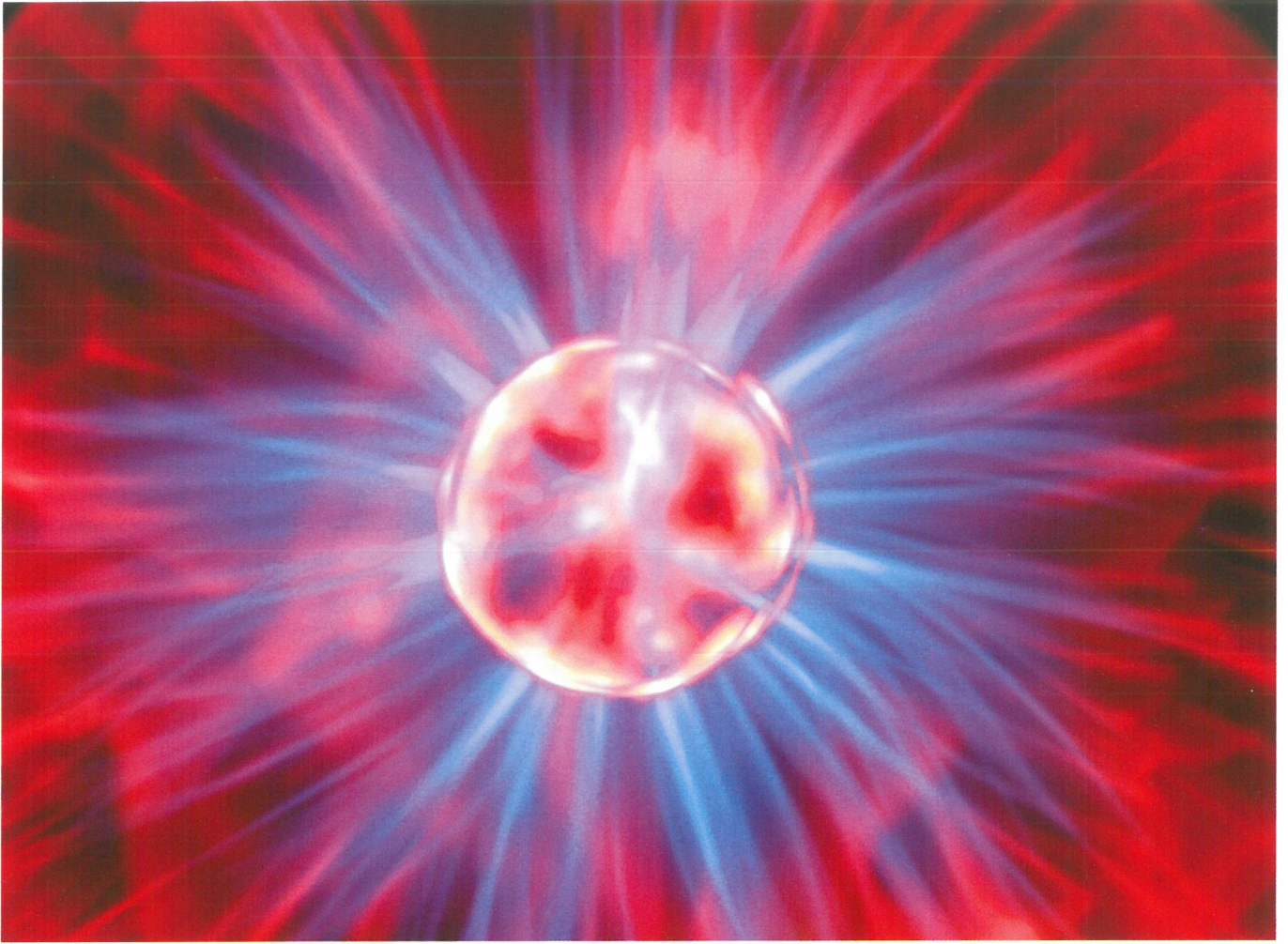
Aksi halde, anlaşmaya kendi istediğimiz hükümleri koyup, onlara sarılmak ve kabul edilip edilmediğini beklemekten başka seçeneğimiz kalmayacağını söyledim.

Ancak böyle bir durumda Child ile birlikte, Türkiye'nin ekonomik onarımı için, ne bir dolar, ne de bir şilin gelemeyeceğini hatırlattım.

"Türklerin iyi niyetine ve samimiyetine güvenmemiz yolunda İsmet'in tekrarladığı ricalarından sonra kendisini, ne kadarını yutabileceklerini, arkadaşları ile birlikte kararlaştırmak üzere, hazmı zor ilacımızla baş başa bırakarak ayrıldık.

Az gelişmiş bir çocuğun zekası ile bir katırın katı inatçılığını birleştirmiş görünen bu anlaşılması imkansız insanlardan, giderek tek şansımız olarak görünen, onların son dakikada bir karar verebilmeleri olasılığı dışında fazlaca bir beklentim yok."

Enerji üzerine oynanan oyunları, sadece birkaç yansıdaki tarihi belgelerle değerlendirmenin yetersiz kalacağı açıktır. Ancak gene de, Osmanlı'nın çöküş sürecinde ve Ulusal Kurtuluş Savaşımızın ateşleri arasında, emperyalist güçlerin tezgahladığı oyunların ayrıntılarını bilmeksizin, bugünü anlamamız da, yarını güvenliğimizi sağlayacak biçimde tasarlayabilmemiz de olanaksızdır. Enerji kaynaklarını, taşıma yollarını ve ticaretini kontrol etmeye yönelik savaşım, bugün dünden çok daha keskin, kanlı ve şiddetli bir süreçte yürütülmektedir.

Enerji Kaynakları ve Türkiye

“Ülkemizin enerji kaynaklarının yetersiz olduğu, tümünü devreye soksak bile, gene de ithalatın zorunlu olacağı” söylemi, hemen tüm siyasilerin ve onların enerji alanına sürdükleri “oyucuların” ortak söylemi olarak kamuoyumuza, deyim yerinde ise, adeta ezberletirilmektedir. Bu yanlış ezberi bozabilmek için, bize sürekli anlatılanlara değil, gerçek verilere göz atmakta yarar vardır. Bugün enerji tüketiminde % 70 oranında dışa bağımlı olmamızın temel nedeni kaynakların yetersizliği değil, yanlış politikalar ve bizi dışa bağımlı hale getiren uygulamalardır. Bu yanlış yaklaşım;

yurt içi petrol, gaz ve kömür aramacılığının neredeyse durmasına, elektrik üretiminin yüksek ve sakıncalı oranlarda doğal gazla bağlanmasına, doğal gaz ithalatında tek kaynağa (Rusya) bağımlılığın %65 gibi kabul edilemez oranlara çıkmasına, kendi zengin kaynaklarımızın devre dışı bırakılmasına yol açmıştır.

Türkiye'nin Enerji Kaynakları (Rezervleri ve Potansiyeli) Yeterli mi?

Öncelikle, yurt içi doğal kaynaklar ve özellikle fosil kaynaklar (petrol, doğal gaz ve kömür) potansiyelimizin; ileri teknoloji, arama ve işletme teknikleri uygulanarak yeterince ortaya konulmadığı kanısında olduğumuzu belirtmemiz gerekmektedir. Buna paralel olarak bir diğer olgu da, ispatlanmış iki zengin kaynağımız hidroelektrik ve linyitin, büyük oranda atıl durumda beklediğini, bu iki kaynağa dayalı kurulan santrallerinse, yanlış enerji politikaları sonucunda, uzun sürelerle devre dışı tutulduğu hususudur. Bunun en önemli nedenleriyse, önceki hükümetler döneminde imzalanan uzun erimli “al ya da öde” koşullu gaz anlaşmalarıyla, doğal gazla çalışan “Yap-İşlet” (Yİ) ve “Yap-İşlet-Devret” (YİD) modelleriyle kurulmuş olan ve yüksek maliyetle

elektrik üreten santrallere verilmiş olan satın alma garantileridir. Elektrik depolanamadığından, sağlıklı ve bilimsel olarak hesaplanması gereken tahminlere uygun miktarda ve makul bir yedek kapasite eklenerek üretilmelidir. Bu nedenle, satın alma garantisi verilmiş YİD ve Yİ santrallerinden pahalı (12 cent/kwh civarı) elektrik satın alınıp, kamunun daha ucuza (2 - 5 cent/kwh) üreten santralleri düşük verimle (satın alma garantileri olmadığından!) çalıştırılmaktadır. Böylece tüketici ve sanayici elektriği çok pahalıya kullanmakta, ulusal servet boşa harcanmakta, sularımız boşa akmakta, kömür üretimi düşmekte, kimi alt sektörlerde işçi çıkarımına gidilmektedir. Geçmiş yıllarda tüm eleştirilere rağmen hayata geçirilen ve ülkemizi doğal gazla büyük oranda bağımlı hale getiren uygulamalar, 20-25 yıl erimli “al ya da öde” koşullu anlaşmalar ve uluslararası tahkim haklarıyla “pekiştirildiği” için, iptal edilmeleri de zordur. Türkiye, bu nedenlerle, enerji alanında ciddi bir kısır döngü yaşamaktadır. Bu kısır döngü kırılmadan, ne mevcut kurulu gücümüzün yeterince kullanılması, ne de atıl bekleyen zengin kaynaklarımızın devreye sokulması mümkündür.

Yanlış Politikanın, Ekonomik ve Toplumsal Faturası

Devlet Denetleme Kurulu, Sayıştay ve Hazine raporlarında da ortaya konulduğu gibi, 1990'lı yılların sonunda yapılan abartılı talep tahminlerinin kaçınılmaz sonucu olarak, doğal gazda tüketemesek bile ödemek zorunda kalabileceğimiz fatura, 2014 yılına kadar 14 milyar dolar olarak verilmektedir. Yap İşlet Devret, Yap İşlet santrallerine verilmiş olan (pahalı olmasına karşın) satın alma garantileri nedeniyle de, daha ucuza mal eden kamu santralleri daha düşük verimlilikle çalıştırıldığından, kamu kurumlarımıza zorunlu olarak yaptırılan elektrik satın almalarının ek faturası da 2019'a kadar yaklaşık 19 milyar olarak verilmektedir. Sadece bu iki konudaki “yanlış”lığın toplam faturası (14 + 19 =) 34 milyar dolardır. Bu yük, Hazine'nin, yani vatandaşın (Ayşe teyzenin, Mehmet amcanın, sanayicinin, çiftçinin, tüccarın, ihracatçının) sırtına yüklenmiştir. Bu ekonomik cendere boynuna kendini yönetenler tarafından asılmış olan bir ülkenin değil dik durması, nefes bile alması son derece zordur.

Türkiye, diğer alanlardaki yanlış politika uygulamaları da dahil, enerji alanındaki uygulamaların da yansıması ile bugün, çok yaşamsal sorunlarla boğuşmaktadır. Yukarıda özetlenen olumsuzlukların dışında, Cumhuriyet'in çok önemli birikimleri ve tüm kadrolaşmalara karşın, gene de karlı ve modern kuruluşlar olan TÜPRAŞ, Petrol Ofisi, PETKİM gibi enerji kurumlarımız, birkaç yıllık karları karşılığında, haraç mezat satılmış, yerli-yabancı şirketlere devredilmişlerdir. “Tekelleşmeyi” önlemek bahanesiyle, KAMU tekeli “önlenmiş”, blok satışlarla “ÖZEL

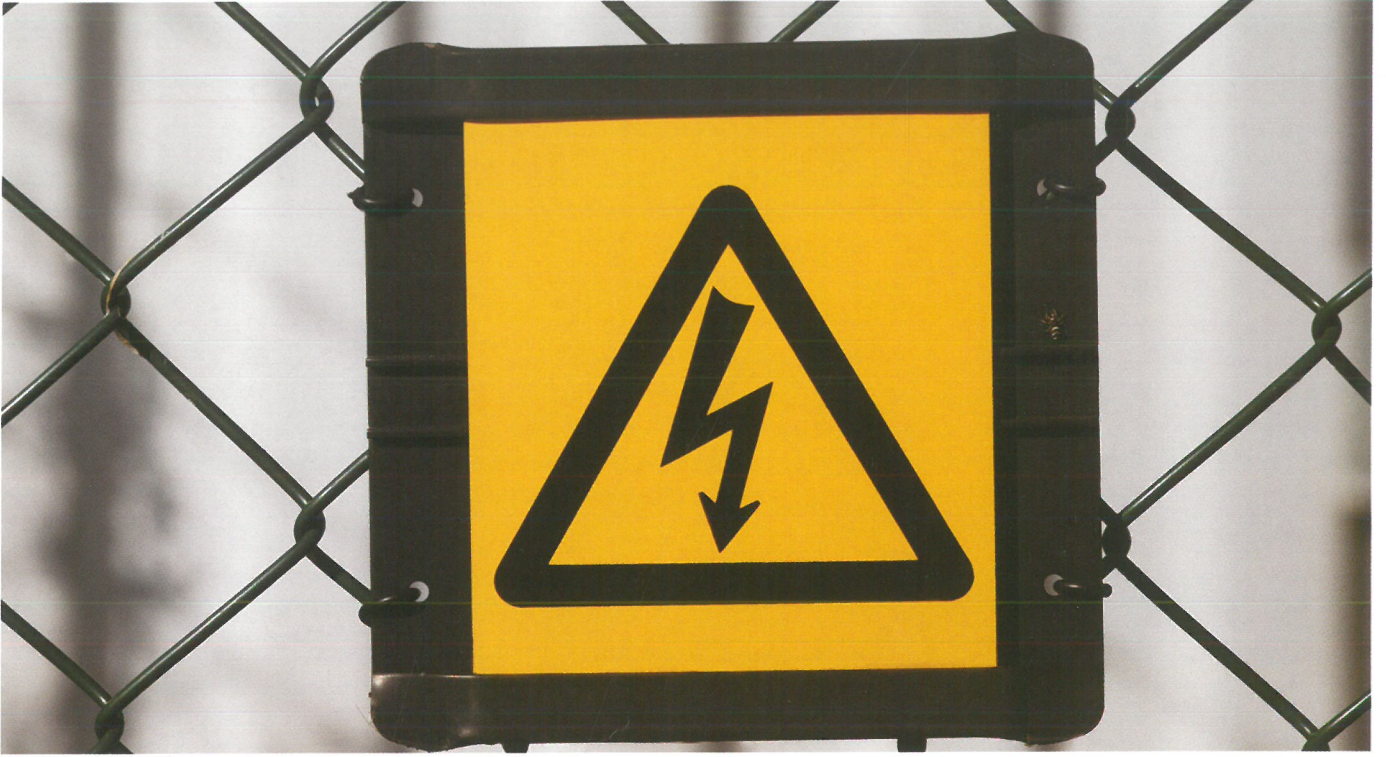
TEKEL”ler yaratılmıştır. Bu seçkin kuruluşları devralan özel şirketler, şartnamelerdeki “açık”ları kullanarak, zarar eden diğer şirketlerine devir yaparak, bu karlı kuruluşları “zarar” yapıyor gösterip, vergi ödememektedirler. Dolayısı ile, özelleştirme adı altında, ülkenin en önemli dayanakları arasında ter alan sanayi kuruluşları devletin elinden yerli-yabancı özel kesime transfer edilirken, devletin vergi gelirlerinde de kayıp olmakta, şirketlerin hisseleri, zaman içinde yabancı şirketlere aktarılmaktadır. Bu süreç ülkemizi, sanayisi olmayan bir devlet konumuna düşürmektedir.

Doğal gaz dış alımlarında Rusya'ya olan aşırı bağımlılığımız (% 64), ülke güvenliğini tehdit eden bir diğer husustur. Fiyatı sürekli (petrol fiyatlarına ve bir formüle bağlı) olarak artan doğal gazda Rusya, fiyat ve anlaşmadaki bazı diğer konularda pazarlık yaparken, enerji sektörünün diğer alanlarında da, eski deyimi ile, “münhasır” (ayrıcalıklı) haklar talep etmektedir (örneğin, doğal gaz deposu ya da elektrik dağıtımında pay gibi). Rusya benzer yollarla, Ermenistan'ın doğal gaz ve elektrik şirketleri hisselerinin tamamına yakınına kontrol ederken, Moldova, Beyaz Rusya, Ukrayna, Gürcistan gibi ülkelerin birçoğunda da söz konusu alt sektörlerde kontrolü önemli oranda elinde tutmaktadır. Bu politikalar Rusya'yı ekonomik ve politik yönden güçlü ve etkin kılarken, muhatap olan ülkeleri de etkisiz, güçsüz ve dış “müdahalelere” karşı edilgen/kırılgan konuma getirmektedir.

Daha önceki yıllarda TBMM'nden beş günde geçirilen piyasa yasaları (Elektrik Piyasası Yasası, Doğal Gaz Piyasası Yasası, Petrol Piyasası Yasası), ülkemizin yararına olmayan çok sayıda hükmü içeren ve Dünya Bankası tarafından dayatılıp, ekonomik bağımlılığımız nedeniyle yasalastırılan teslimiyet metinleridir. IMF kanalı ile verilen kredilerin (hibe değil!) ön koşulu olarak dayatılan ve ne yazık ki kendi Meclisimiz tarafından onaylanan bu yasaların çoğu hükmü, ülke ve kamu yararına değildir. Benzeri tehlikeler, önümüzdeki günlerde TBMM'ye yeniden getirilecek olan (sayın Sezer'in çok haklı olan veto gerekçeleri dikkate alınmadan ve değiştirilmeden) Petrol Kanunu Tasarısı ve Nükleer Güç Santrallerinin Kurulması Ve İşletilmesi İle Enerji Satışına İlişkin Kanun Tasarısı için de geçerlidir.

Tüm bu nedenlerle;

1. Enerji politikamızın yeni bir anlayışla ve bir “master plan” dahilinde yeniden değerlendirilmesinde yarar vardır. Bunun ilk adımı, kendi kaynaklarımızın sağlıklı olarak saptanmasından, kurulu gücümüzün tam olarak üretime dönüştürülmesinden, kayıp ve kaçakların en aza indirilmesinden ve yenilenebilir kaynaklarımızın (kullanımları teşvik edilmek suretiyle) devreye alınmasından geçmektedir.

2. Enerji politikamız, ulusal çıkarları gözetken, entegre bir anlayış temelinde yeniden oluşturulmalıdır. Bu yapılırken, enerji politikasının, sanayi, ulaştırma, güvenlik politikaları ve dış politikayla birlikte planlanması gereklidir. Kendi kaynaklarımızın bir “master plan” dahilinde aranması ve ülkemizin özellikle fosil kaynaklar potansiyelinin sağlıklı olarak belirlenmesi gerekmektedir. Bunun için ilgili kurumlarımız (TPAO, MTA, TKİ, vb.) dikey entegre şirketler olarak örgütlenmelidir. Bu kurumlar her türlü politik müdahaleden uzak ve özerk biçimde yapılmalıdır.

3. Kamuda, enerji alanındaki küresel gelişmeleri iyi analiz edebilecek yapılanmalar oluşturulmalıdır. Yurt dışında da, ulusal kuruluşlarımız aracılığı ile, doğru ve karşılıklı yarar ilkesine uygun projelere girilmesi sağlanmalıdır. Yurt dışında girilen yanlış projeler, bir yandan sınırlı ulusal kaynaklarımızın yitirilmesine, diğer yandan da ulusal prestijimizin yok edilmesine neden olmaktadır. Bu alanda, hamasete son verilmelidir.

4. En büyük kaybımız, yetişmiş insan gücümüze yönelik duyarsızlıklarımızdır. Türkiye'nin yetişkin insan gücünü kullanmama gibi bir lüksü yoktur. Bu nedenle, haksız ve partizan uygulamalarla yitirdiğimiz profesyonel kadrolarımız, derhal etkin ve hak ettikleri görevlere getirilmelidir. Siyasilerin ve çeşitli menfaat gruplarının, kamu kurumlarına yapılan atama, tayin ve terfilere yönelik etkilerini olanaksız kılacak düzenlemeler yapılmalı, bu kurumlar özerkleştirilmelidir.

5. Boru Hatları, geçtikleri ülkelere mütevazı da olsa geçiş gelirleri

(yılda 50-250 milyon dolar), özellikle inşaat sürecinde istihdam, stratejik değer, ülkeler arasında işbirliği ve karşılıklı yatırım olanağı, müteahhitlerine deneyim ve itibar, liman gelirleri, vb.. gibi olumlu katkı sağlayan, çok önemli yatırımlardır. Buna karşın aynı zamanda, Kerkük-Yumurtalık örneğinde gördüğümüz gibi, gerektiğinde, ülkeleri istikrarsızlaştırmak amacıyla, bazı küresel ve bölgesel oyuncuların taşeron örgütler aracılığı ile, kullanılabilirdiği hedefler olabilmektedirler. Dolayısı ile, boru hatlarına ve petrol/gaz taşıma yollarına (denizler, nehirler, demiryolları, karayolları) bu perspektiften de bakmak ve projeleri daha oluşurken tüm boyutları ile değerlendirebilecek (ekonomik, teknik, stratejik, güvenlik, dış politika, vb..) entegre yapılanmalar oluşturulmasında büyük yarar vardır.

6. Atıl konumdaki hidroelektrik (dörtte üçü) ve kömür (üçte ikisi) santral potansiyelimiz, mutlaka devreye alınmalıdır. Bunun için YİD ve Yİ santralleri konusu, uluslararası ticaret hukuku uzmanları da dahil, ehil bir ekip tarafından özenle gözden geçirilerek, fahiş kazancı önleyecek çözüm sağlanmalıdır.

7. Pahalı elektriğin bir nedeni de, büyük oranda girdi payı olan pahalı doğal gazdır. Gerek İran, gerekse “Batı” Hattı'ndan aldığımız Rus gazında, tahkime gidildiğinde, bu anlaşmaların bazı hükümlerinin lehimize iptalini sağlayabilecek gerekçeler olduğu değerlendirilmektedir (Örneğin; aynı tarih, aynı resmi evrak numaralı, buna karşın iki ayrı formül içeren 2 ayrı anlaşmanın varlığı gibi...). Bu anlaşmaları yasal olarak iptal etme hakkımız olduğu noktasında muhataplarımız ikna edilerek, iptal etmek

yerine, mevcut (pahalı) anlaşmalarda, Türkiye'nin menfaatlerine daha uygun koşullarla revizyon sağlanabilir.

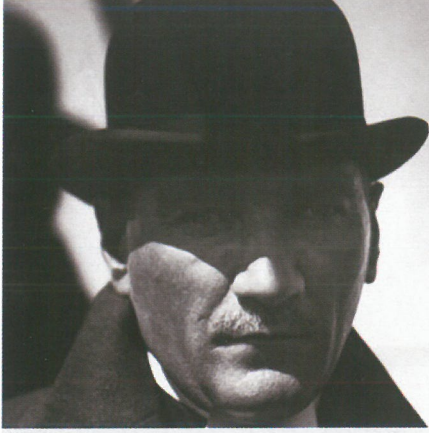
8. Halen tamamına yakını ithal edilmekte olan doğal gaz bağımlılığımız, diğer kaynaklarımız hızla devreye sokularak (ve gerektiği ölçüde teşvik edilerek) kademeli olarak azaltılmalıdır. İthalatın yapıldığı ülkelerin sayısı hızla ve mutlaka çeşitlendirilmelidir.

9. Yenilenebilir kaynaklardaki önemli potansiyel; makul, diğer çağdaş ülkelerdeki uygulamalara paralel destek ve teşviklerle devreye alınmalıdır. Bu kaynaklar özellikle bölgesel ısınma-aydınlatma projeleri kapsamında hızla kullanıma aktarılmalıdır.

10. Üniversitelerin ilgili bölümlerinin ders programları, ülke gerçeklerine ve küresel gelişmelere uygun olarak öngörülmesi ve sürekli yenilenmelidir.

11. Resmi kuruluşların da katkısı ile, ancak onlardan bağımsız; meslek Odaları'nın da etkin katılımı ile, bir Enerji Enstitüsü kurulmalıdır. Bu enstitü, gerek dünyadaki gelişmeleri, gerekse ülkemizin enerji sektörünün veri ve politikalarını "A'dan Z'ye" değerlendirmeli, politika önerileri geliştirmelidir.

12. Ülkemizin enerji alanındaki mevcut "karar verme süreci" büyük oranda enerji bürokrasisi tarafından biçimlendirilmektedir. Bu süreçte de, ne yazık ki, kimi zaman iktidara yakın bazı şirketlerin çıkarları, ulusal çıkar ve kamu yararı gibi ilkelerin önüne geçebilmektedir. Enerji Bakanlığı dışında, EPDK, Dış İşleri Bakanlığı, MGK ve Cumhurbaşkanlığı gibi kurumlarda da "enerji" ile ilgili bazı birimler varsa da, bunlar büyük oranda sembolik ve Enerji Bakanlığı'nın verileri ile hareket etmekten (yeterli eleman ve birikim olmaması ve diğer nedenlerle, aynı şeyleri tekrarlamaktan) öteye katkısı olamayan ya da çok sınırlı olan yapılardır. Bu nedenle de, enerji gibi son derece stratejik ve ülke güvenliği ile ilgili bir konuda; üniversitelerde, meslek kuruluşlarında, TBMM çatısı altında ve güvenliğe ilişkin görev yapan tüm kurumlarda da, enerji güvenliği konusunda, dünyadaki ve ülkemizdeki gelişmeleri günü gününe ve profesyonel düzeyde izleyebilecek yapılanmalar oluşturulmasında, sonsuz yarar vardır.

1 EKİM 1928

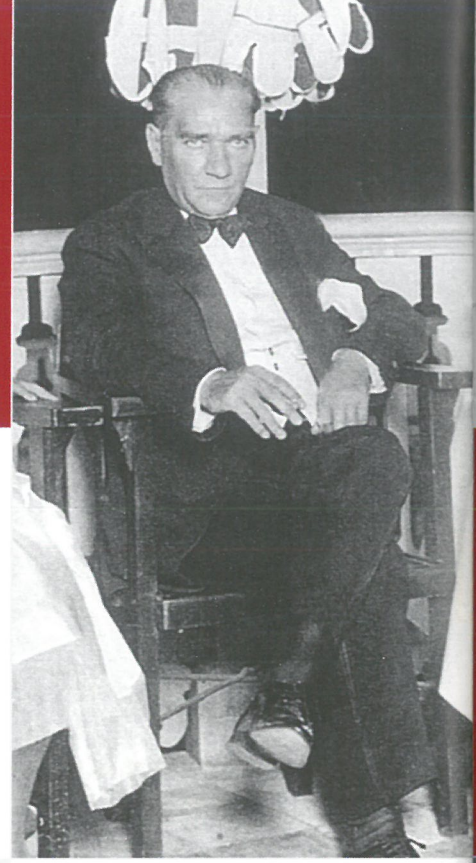
İLK "TÜRKÇE GAZETE"
YAYINLANDI.

3 EKİM 1922

MUDANYA MÜTAREKE
KONFERANSI BAŞLADI.

3 EKİM 1934

İSVEÇ VELİAHTI PRENS
GUAST ADOLF, ATATÜRK'Ü
ZİYARETE GELDİ.

3 EKİM 1922

DÜNYA ÇOCUKLAR GÜNÜ

4 EKİM 1926

TÜRK YURTTAŞLIK YASASI
YÜRÜRLÜĞE GİRDİ.

4 EKİM 1933

YUGOSLAVYA KRALI 1.
ALEXSANDRE VE KRALİÇE,
ATATÜRK'Ü ZİYARETE GELDİ.

6 EKİM 1923

İSTANBUL'UN KURTULUŞ
GÜNÜ

6 EKİM 1990

.DR. BAHRIYE ÜÇOK,
DEMOKRASİ
DÜŞMANLARINCA
ÖLDÜRÜLDÜ.

11 EKİM 1922

“MUDANYA MÜTAREKESİ”
TBMM ADINA İSMET ÜNÖNÜ
TARAFINDAN İMZALANDI.

13 EKİM 1921

KARS ANTLAŞMASI
İMZALANDI.

13 EKİM 1923

ANKARA, TÜRKİYE
CUMHURİYETİ'NİN BAŞKENTİ
OLDU.

15 EKİM 1927

GAZİ MUSTAFA KEMAL,
CUMHURİYET HALK FIRKASI
İKİNCİ KURULTAYINDA
BÜYÜK SÖYLEV’İ OKUMAYA
BAŞLADI.

19 EKİM 1934

ŞEKER FABRİKASI AÇILDI.

20 EKİM 1939

SİVAS-ÇETİNKAYA-ERZİNCAN-
ERZURUM DEMİRYOLU
İŞLETMEYE AÇILDI.

21 EKİM 1999

ADD GENEL BAŞKAN YRD.
PROF.DR. AHMET TANER
KIŞLALI DEMOKRASİ
DÜŞMANLARI TARAFINDAN
ÖLDÜRÜLDÜ.

29 EKİM 1923

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN
KURULUŞU İLAN EDİLDİ. GAZİ
MUSTAFA KEMAL İLK
CUMHURBAŞKANI SEÇİLDİ.
İSMET PAŞA İLK BAŞBAKAN
OLDU.

29 EKİM 1944

FEVZİ PAŞA-MALATYA-
DİYARBAKIR-KURTALAN-
DEMİRYOLU İŞLETMEYE
AÇILDI.

30 EKİM 1920

KARS ERMENİLERDEN GERİ
ALINDI.

Yrd. Doç. Dr. İhsan TAYHANI
ADD Yüksek Disiplin Kurulu Üyesi

“İLK HEDEF: AKDENİZ'Dİ, İKİNCİ HEDEF: İKTİSAT”

“Ben hakimiyeti milliyeyi, milli hakimiyeti iktisadiye olarak anlarım. Böyle olmazsa hakimiyeti milliyeye bir serap olur.”

Mahmut Esat Bozkurt

Seksen dört yıl önce bugün Büyük Atatürk, İzmir'de toplanan “Türkiye İktisat Kongresi”nde yaptığı ve sürekli alkışlarla kesilen o görkemli açılış konuşmasında; emperyalizmin iktisadi kuşatmasının da yarılacağını, Türk ulusunu tutsak eden tüm iktisadi uygulamaların yok hükmünde olduğunu tüm dünyaya duyurmuştu!...

Kuşkusuz duyurmakla kalmamış, sözünde durmuş, şaşılacak kadar kısa bir sürede “ulusal ekonomi” atılımlarını bir bir gerçekleştirerek iktisat cephesindeki savaşımdan da yüz akı ile çıkılmasını sağlamış ve ulusuna büyük bir özgüven aşılamıştı.

Mustafa Kemal Paşa'nın 17 Şubat 1923 günlü açılış konuşması sanki bugünlere projeksiyon yapmaktadır. O'nun dış dünyaya yönelik o günkü kararlı bildirimine ve özgüvenli duruşuna şimdilerde büyük bir gereksinme duymaktayız!...

İktisat kongresine katılan çiftçi, tüccar, sanayi ve işçi gruplarının ekonomiye ilişkin ortak istemlerini satır başlarıyla özetlemek olanaklıdır. Bunlardan birincisi; Ekonomideki kesimlerin kendi taleplerini yerine getirecek “bankacılık” sistemini kurmak, bir devlet bankasını hayata geçirmektir.

Güncelliği nedeniyle burada irdelemeyi düşündüğümüz hem yukarıdaki istem, hem de başka yazıların konusu olabilecek ölçekteki diğer istemler Mustafa Kemal Paşa'nın yaşama geçirdiği ekonomik kalkınma politikaları ile yerine getirilmiştir.

Ulusal Bankacılık

Bilindiği gibi cumhuriyetin kuruluş sürecinde henüz “Merkez Bankası” olmadığı gibi, Mithat Paşa tarafından kurulan Ziraat Bankası'nın dışında hiçbir ulusal ticari banka da yoktur. Aksine, yalnızca ithalat ve ihracat alanlarına kredi sağlayan, kendi sanayilerinin gereksinmesini karşılayacak girdilerin ihracı ve yine kendi ülkelerinin bitmiş ürünlerinin ithalatı için kredi açan tam 23 yabancı ticari banka bulunmaktadır. Osmanlı Bankası dahi Türkiye içinden toplanan mevduatın çok az bir kısmını kredi olarak vermiştir. Yatırım yapacak olan sanayi kesimi ise bilinçli bir biçimde kredilendirilmemiştir.

Emperyalizmin iktisadi kuşatmasını da püskürtme kararlılığında olan başta Mustafa Kemal Paşa olmak üzere kurucu kadro, ülkenin yıkımını hazırlayan bu fotoğrafı ustaca görüntülemiş ve cephedeki savaşımdan daha zor olan iktisadi savaşıma koyulmuştur.

Genç cumhuriyetin bankacılık sektöründeki öncelikli işi, Ziraat Bankası'na yönelik kimi yasal düzenlemeler olmuştur.

Arkasından isim babalığını Atatürk'ün yaptığı “İş Bankası”, 26 Ağustos 1924 tarihinde, büyük taarruzun ikinci yıl dönümünde kurulmuş ve 30 Ağustos 1924'te de gişeleri halka açılmıştır(2).

Yine ardışık olarak bakılacak olursa, İzmir İktisat Kongresi'nin öngörüsü doğrultusunda Türkiye Sanayiini ve madenlerini işletmek ve geliştirmek üzere 19 Nisan 1925'te 633 sayılı yasa ile “Türkiye Sınai ve Maadin Bankası”nın kuruluşu dikkat çekmektedir.

Türkiye'nin hızlı onarımı ve inşaat kesimine kredi sağlamak üzere 1927 yılında 884 sayılı yasa ile bir anonim şirket olarak Maliye Vekaleti tarafından “Emlak ve Eytam Bankası” kurulmuştur. 11 Nisan 1930 tarihinde 1715 sayılı yasa eşliğinde “Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası”nın kurulması ise son derece önemli bir dönemeçtir. Temel görevi sanayi kesimini kredilendirmek olan “Türkiye Sanayi ve Kredi Bankası” 7 Temmuz 1932'de 2064 sayılı yasa ile kurulmuştur.

Birinci Sanayi Planı'nın finansmanını sağlamak ve işlerini görmek üzere 3 Haziran 1933 tarihinde 2262 sayılı yasa ile kurulan “Sümer Bank” a özellikle dikkat edilmelidir.

İkinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın finansmanını sağlayan, 14 Haziran 1935 tarih ve 2805 sayılı yasa ile kurulan “Eti Bank” bir diğer soylu ulusal bankacılık girişimidir.

Yine “Deniz Bank”, 27 Aralık 1937'de 3295 sayılı yasa ile denizcilik işletmelerini finanse etmek, kurmak, işletmek amacıyla kurulan bir diğer bankadır.

Bitirmek, ortadan kaldırmak için iş başındaki hükümetin bugünlerde olağanüstü bir çaba gösterdiği, özelleştirme sürecini uzatmak için özel yasalar çıkardığı, yaşamsal önemdeki “Türkiye Halk Bankası” ise 18 Haziran 1933 tarihinde 2284 sayılı yasa ile kurulmuş bir diğer onur abidesidir.

Birinci Türkiye İktisat Kongresi'nin projeksiyonu doğrultusunda yokluklar, yoksunluklar içerisinde, bin bir güçlüklerle kurulan sözünü ettiğimiz kalkınma

bankalarının kendi sektörleri içerisindeki işlevleri, sayısal verilere dayalı başarıları bu yazının çerçevesi dışında kalmaktadır. Ancak bir vurgu yapmak gerekirse; ulusal ekonominin gereksinim duyduğu kaynaklar için dış alemden kredi alınmasına gerek kalmamıştır(3). Ayrıca para ve bankacılık sistemine yönelik düzenlemeler, yabancı bankaların sayılarını ve etkinliklerini azaltmış ve büyük bir kısmı ekonomiden çıkmak zorunda bırakılmıştır(4).

Sözünü ettiğimiz iktisadi savaşında; yine başta Gazi Mustafa Kemal Paşa olmak üzere kurucu kadronun düşkünlüğü değil, bağımsızlığı; güdülmeyi değil, gütmeyi; ezilmişliği değil, dik ve onurlu duruşu; tüketmeyi değil, üretmeyi; onurlu bir ulusun onurlu bireyleri olma coşkusunu hedefledikleri göz ardı edilmemesi gereken diğer bir çıkarsamadır.

Ulusal bankacılıkta bugünkü görünüm

Öncelikle, yukarıda tarih dizinsel olarak ele aldığımız, genç cumhuriyetin ulusal ekonomisinin kaldırıcı niteliğindeki pek çok bankanın, özelleştirme çılgınlığı ile yağma(landığını)lattırıldığını bir kez daha anımsa(lı) tmalıyız!... Ulusal ekonomideki işlevlerinin bilincinde olan herkesin içinin sızladığını söylemeye de herhalde gerek yok!... Ancak bu süreç tamamlanmış değil, öğ alırcasına, dolu dizgin devam ediyor!... Ne gidişin vahametini gören sorumluların uyarıları, ne de Danıştay'ın verdiği yürütmeyi durdurma kararı dinleniyor!... Kamu bankalarının özelleştirilmesi için öngörülen süreyi uzatıcı nitelikteki yasa önerisi 10 Ocak 2007 günü TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilmiş, Halk Bank ile Ziraat Bankası'nın özelleştirme süresi 31 Aralık 2010 tarihine kadar uzatılmıştır. Anılan her iki bankanın da yabancılaştırılmasıyla nihai darbe vurulacak, misyon (özcöev) tamamlanacak, her halde o zaman kınaların yakılması da unutulmayacaktır!...

Beş yıl öncesine kadar yabancıların yüzde 3 olan bankacılık sektöründeki payı, son iki yılda yapılan satın almalarla yüzde 40'lara ulaşmış bulunuyor. (Nevzat Yalçıntaş, Cumhuriyet, 12 Ocak 2007,) Ne ki, yabancı bankalar bu oranlarla yetinmiyor. Türk bankalarının önce belli bir payını satın alıyor, daha sonra bankanın borsada işlem gören hisselerini "çağrı muafiyeti" yoluyla topluyor. Bu yöntemle en çok payını arttıran yabancı ise; geçen yıl Nisan ayında Finansbank'ın yüzde 46'sını satın alan Yunan National Bank of Greece (NBG) oldu. Daha çok yeni bir tarihte, 10 Ocak 2007 günü çağrı işlemine başlayan Finansbank'ta yabancı payı sadece 7 günde yüzde 46'dan yüzde 82'ye kadar çıktı. Böylece NBG, Finansbank'ın çoğunluk hissesini ele geçmekte olduğu doğrultusunda uyarılarda bulunmaktadır.

Mayıs 2006'da Denizbank'ın yüzde 75'ini satın alan Fransız-Belçika sermayeli Dexia Participation Belgique da bankanın İMKB'de işlem gören yüzde 25'lik hissesi için çağrı yaptı ve Denizbank AŞ'nin toplam sermayesindeki payını yüzde 74.9'dan yüzde 98.9'a çıkardı.

Yine aynı yöntemle, Nisan 2005'te Doğan Grubu'na ait Dışbank'ı satın alan Hollanda-Belçika sermayeli finans grubu Fortis, bankadaki payı yüzde 89 olan yabancı payını yüzde 94'e ulaştırdı.

Son iki yılda satılmış olan Akbank, Alternatifbank, TEB, Tefkenbank, MNG Bank gibi diğer bankalardaki yabancılar da paylarını aynı yöntemle arttırma arayışına girmiş bulunuyorlar!...(Cumhuriyet, 19 Ocak 2007)

Türkiye Mütahhitler Birliği Başkanı Erdal Eren, Ziraat Bankası'nın kesinlikle özelleştirilmemesini, kamuda kalmasını istemekte ve yabancı bankalara ilişkin şu uyarıda bulunmaktadır: "Avrupa'nın büyük şirketleri ile rekabete girdiğimizde ne olacak? Türkiye'deki bankaları satın alanlar

Avrupa'dan veya kendi ülkelerinden şirketleri kayırmayacaklar mı? Milliyetçilik yapmayacaklar mı? Bizim endişemiz bu!..."

Çıkarılan özel yasalarla özelleştirilmesi hızlanan, 5 Şubat 2007 günü de satışa ilişkin Özelleştirme İdaresi tarafından yapılan yeni düzenlemeler kapsamında hisselerinin yüzde 25'inin halka arzı kararlaştırılan Halkbank için halkın sesine kulak verilmelidir. Hisselerin yüzde 25'i halka arz edilse ne olur? Yukarıda "çağrı muafiyeti" yoluyla çoğunluk hisselerin yabancıların elinde nasıl toplandığını sergilenmişti!... TOSYÖV (Türkiye Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler, Serbest Meslek Mensupları ve Yöneticileri Vakfı) Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Develi; "kuruluşunda Büyük Önder Mustafa Kemal ATATÜRK'ün imzası olan, esnaf ve sanatkar ile küçük işletmeleri finansal bakımdan destekleme öngörüsüyle kurulan bankanın bu misyonu aynen devam etmeli" demektedir.

Başta ATO olmak üzere pek çok kişi ve kurum "Halkbank"ın özelleştirilmesinin yanlış olduğunu vurgulamakta ve çok yönlü olarak uyarmaktadırlar. Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Tamer Taşkın'ın; "tüm fabrikaların dosyalarına sahip en önemli bankamız yabancıların eline geçerse sanayimizin tüm sırları da yabancıların eline geçecek. Halkbankası arşivindeki bilgileri kimse küçümsemesin. Sadece bu nedenle bile banka milli bir banka olarak kalmalıdır" şeklindeki uyarısı ise deyim yerindeyse tüyleri diken diken etmektedir!..." (Cumhuriyet, 13 Ocak 2007)

Sonuç

Ders alınmadığı için tarihin tekrerrü(yineleneyeceğinden) edeceğinden ciddi bir endişe duymaktayız. Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkımını hazırlayan tüm olumsuz dinamikler - ne yazık ki - devrededir.

Ülke ekonomisi iyi değil. Halkın gözlerinin içine baka baka yalan söylemekten artık vazgeçelim. Bugün bir bebek 4 bin 5 bin dolar borçla dünyaya gözlerini açıyor. Yetişkinlerin de büyük çoğunluğu borçlu. Alınan evler, arabalar borçla alınıyor. Yaşam boyu borç ödeme gibi traji komik bir durum yaşanıyor. Sayın Sinan Aygün, yeni bir kredi faciasına dikkat çekiyor. Makyaj ipliğinden tutun da, bilmem ne hortumuna kadar ilgisiz birçok şeyin sepete konulmasıyla, yanıltıcı tekniklerle TEFE, TÜFE hesaplarıyla tek haneli enflasyon edebiyatı yapılıyor. Bir de piyasa gerçekleri var. DİE verilerine göre bu ülkede 26 milyon yoksul aç, işsiz var. Ekmek arası uyuşturucu yiyecek, bali çeken gençler gasp, kapkaç, ilköğretime kadar inmiş olan fuhuş, inanılmaz tekniklerle gerçekleştirilen hırsızlıklar, cinayetler ve daha uzatılması olanaklı birçok olumsuzluk da toplumsal gerçeğimiz!...

Türkiye İktisat Kongresi'nin 84. yıldönümünde, ATATÜRK gibi usta bir fotoğrafçı ve bir fotoğraf karesine sığdırılabilecek sözünü ettiğimiz tüm olumsuzlukları 84 yıl önceki yalınlıkla tüm dünyaya ve ulusa haykıracak özgüvenli bir ses beklememiz ne yazık ki devam ediyor!...

Büyük usta Nazım HİKMET'in dizeleriyle;

Hava toprak gibi gebe

Hava kurşun gibi ağır

Bağır

bağır

bağırıyorum.

Koşun kurşun

Erit

- meşe

çağırıyorum.

Ganime ŞEREN
ADD Bor Şube Başkanı

DİRENMELİYİZ

Bağımsızlık savaşımızın kazanılmasının ardından, siyasal alanda kazanılan bağımsızlığın, ekonomik alanda da sağlanarak, kalkınmanın gerçekleştirileceği düşüncesiyle, bilinçli bir yol izlenmiştir.

Atatürk, bağımsızlık dediği zaman elbette siyasi, mali, iktisadi, adli, askeri her hususta bağımsızlık, İSTİKLAL-i TAM vurgusu yapmıştı.

Kuruluş felsefesi Kemalizm olan Türkiye Cumhuriyeti; ulusal değerlerimizin toplamıdır. Cumhuriyet, ortaçağ zorbalığının ve köleliğinin Anadolu'dan kovulmasıdır. Cumhuriyet, egemenliğini hiçbir güçle paylaşmamaya yeminli "TÜRK ULUSUNUN ONURUDUR"

Türkiye çok önemli günlerden geçiyor. Ülkemiz içten ve dıştan çıkarılan ve çıkarılmaya çalışılan yasalarla, karanlığın ortasına çekiliyor. Yanlış politikalarla uçuruma sürükleniyor.

Cumhuriyet ve devrim tehlikededir. Milletin azim ve kararının yeniden, Kemalist iktidarın kurulması yönünde seferber edilmelidir. Ortaçağ karanlığı ülkenin bütününe sarmıştır.

Karanlığın en koyu olduğu an, güneş doğmak üzeredir bilinciyle, içten ve dıştan gelecek tüm tehlikeyi, Kemalistler durdurmak zorundadır. Kemalizm çizgisinde birleşerek ulusun ters giden yazgısına dur demek zorundadır.

Atatürk İlke ve Devrimlerini yıkmak için yemin edenlere karşı birleşip güçlenmeliyiz. Tüm yolsuzluklara karşı, dinimizi istismar edenlere karşı, elimizi sıkmaktan, saçımızı görmekten rahatsız olanlara karşı direnmeliyiz.

Kıbrıs'ı gözden çıkaranlara, Diyarbakır'ı yıldız şehir ilan edenlere, ülkemizi eyaletlere bölmek isteyenlere, Büyük Ortadoğu Projesinin eş başkanlığını diyenlere, AB-ABD kapısında kul, köle olanlara karşı direnmeliyiz.

Tarımımızı, sanayimizi, tüm yeraltı-yerüstü zenginliklerimizi yerli ve yabancı işbirlikçilerine peşkeş çekenlere karşı

direnmeliyiz.

AB uyum yasalarıyla ülkemize yapılan ihanetlerin hesabını sormalıyız. Ülkemi yasalarla değil mecelle ile yönetmeye çalışanlara karşı direnmeliyiz.

Cumhuriyet kazanımlarımızın tek tek nasıl yok ettiklerinin hesabını sormalıyız. Bölücüleri, ayrılıkçılara, şeriatçılara, ikinci cumhuriyetçilere karşı dik duruşumuzu göstermeliyiz.

Misak-ı Milli sınırlarımızla oynamaya çalışanlara, Lozan Antlaşmasını imha etme gayretinde olanlara karşı direnmeliyiz.

Dışarıda ve içeriden çökertilen milli devletimizi yıkımdan kurtarmak ve yeniden Atatürk İlke Devrimleri doğrultusunda yapılandırmak dışında bir çözüm yoktur.

Türkiye'nin başına geçirilen çuvalı parçalamak, takılan at gözlüklerini kırıp atmak, aydınlık yarınları yakalamak hepimizin öz görevi olmalıdır.

Atatürk'ün Bursa Nutku'nu çok iyi özümsemeli ve özümsetmeliyiz.

Ses olmanın, yumruk olmanın, ışık olmanın zamanı çoktan gelmiştir. Gün Kemalist devrimi tamamlama, dik duruşumuzdan bir nebze olsun ödün vermeme günüdür.

Koşullar ne olursa olsun, Kemalistler gerici saldırılara teslim olmamalıdır. Kendi öz eleştirimizi yaparak çıkış noktasını bulmak zorundayız. Atatürk gibi düşünmek, düşüncelerini eyleme geçirmek zorundayız.

Emperyalist ülkeler ve yerli işbirlikçileri şunu çok iyi anlamalı ki, bağımsızlık, egemenlik adına atan yürekler susmadıkça Atatürk'ün kurduğu Laik Cumhuriyet sonsuza kadar yaşayacaktır.

Unutmayalım ki;

Dinlenmemek için yürüyenler, asla yorulmazlar.

Genel Merkez ve Ankara Şubelerinde Bahriye Üçok ve Ahmet Taner Kışlalı Anıldı

Doç. Dr. Bahriye Üçok'u gömütü başında anmış ve diğer Demokratik kitle örgütleri ile birlikte Çağdaş Sanatlar Merkezinde yapılan "Bahriye Üçok Niye Öldürüldü" adlı bir panele daha sonra Bahriye Üçok parkında yapılan etkinliğe katılmışlardır.

Ayrıca Prof.Dr.Ahmet Taner Kışlalı da evinin önünde Ahmet Taner Kışlalı Parkında anılmış ve A.Ü.İletişim Fakültesinde yapılan panele katılmıştır.

Şubelerimiz Doç. Dr. Bahriye Üçok ve Prof.Dr.Ahmet Taner Kışlalı ile ilgili anma programları düzenlemiş olup illerindeki Şehitlikler ziyaret edilerek terörle ilgili lanetleme mitinglerine katılarak,Basın Açıklamaları yapmışlardır.

Bayrağımız Çivril Göklerinde

ADD Çivril Şubemiz ilçeye hakim tepelerden Çivril- Uşak karayolu üzerinde İğdir Köyü Sınırlarında bulunana Susam tepesine köy halkının da katkılarıyla 20 metrelik bayrak direği dikilip 24 m² lik bayrak göklere çekilmiştir.

Çankaya Şubemiz Yeni Binasına Taşındı

Şimdiye kadar SSK İşhanında çalışmalarını sürdüren şube, Çankaya Belediye Başkanı Sn. Muzaffer Eryılmaz'ın katkı ve desteğiyle Mithatpaşa Caddesindeki Çankaya Belediyesine ait yeni binasına taşındı.

Genel Başkanımız E. Orgeneral Sn. M. Şener Eruygur'un teşekkür yazısı, Genel Sekreterimiz Sn. İ. Polat Ararat tarafından, yapılan bir törenle Prof. Dr. Sn. Muzaffer Eryılmaz'a verildi.

Törenden sonra Prof. Dr. Sn. Birgül Ayman Güler dernek içi eğitim konusunda teknik ile iradeyle ilgili sunumda bulundu. Konferansın sonucunda, verilecek mücadele konusunda kesin iradenin ortaya konması açıklandı.

Ayrıca 15-20 Ekim 2007 tarihleri arasında Ankara Sakarya Caddesinde barkovizyondan Nutuk okundu ve "Her Eve Nutuk" kampanyası başlatıldı.

Dr. Dilaver ÖZÇELİK
ADD Konya Şube Başkanı

ULUSÇULUK ANLAYIŞIMIZ

Cumhuriyetimizin 85.yılına eriştiğimiz bu günlerde terör örgütü PKK'nın artan saldırıları karşısında milletçe öfke içinde olmamız doğal olmakla birlikte, soğukkanlı düşünerek atacağımız yeni adımlar sayesinde bu sorunu kökünden çözebiliriz.

Terör örgütünü besleyen,büyüten, maşa olarak kullanan güç bellidir. Bu küresel emperyalist güç Türkiye Cumhuriyeti'nin bağımsız ve çağdaş ulus devlet nitelikleriyle varlığını sürdürmesini istememektedir. Bu yüzden de Atatürk'ün milliyetçilik anlayışını anımsamakta ve uygulamakta sonsuz yarar vardır.

Daha önce okyanus ötesinde yaşayan bir hoca efendi Türkiye'deki ulusalcı hareketi suni ve manipülatif olarak nitelendirmişti. "Öseler bir araya gelemeyecek kimseler ulusal cephe adı altında suni bir kitlesel dalga oluşturmaya çalışıyorlar." diyor ve ekliyordu; "Biz bu ulusalcı dalgayı aşarız." (Aktüel dergisi, sayı:14, 18-24 ekim 2005).

Bu tavır ve açıklamalardan, gerek Amerikancı Müslümanların gerekse antiemperyalist özden yoksun sağ ve soldaki tüm çıkarıcı çevrelerinin, Türkiye'deki tutarlı bir ulusalcı hareketten çekindikleri sonucunu çıkarabiliriz.

Antropoloji bilimi bütün teknolojik, bilimsel gelişmelere rağmen insanların ırki olarak sınıflanamayacağı gerçeğini kabul etmiştir ve bugün dünyada ırki anlamda saf olan hiçbir toplum yoktur. Anayasamızda da "Türklük", ırki değil vatandaşlığı esas alan temelde tanımlanmıştır. 66. madde gayet açıktır ve Türk Devleti'ne vatandaşlık ile bağlı herkesi "Türk" kabul etmektedir. Bu tanımda , devletin ve ulusal kimliğin "TÜRK" olarak tanımlanmasının nedeni ise Avrupa'da ve bütün dünyada pek çok örneğinin görüldüğü gibi, devletin kurucu ve çoğunluk unsurunun Türkler olmasıdır. 1927 yılında yapılan nüfus sayımına göre Türkiye'de toplam nüfus 13 629 426 dır. Bu nüfusun % 86,40 ı Türk, %8,70 i Kürt, %0,99 u Arap, %3,91 diğerleri olarak tespit edilmiştir.(Devlet arşivi, Prof. Dr. A.Haluk Çay). 1945 Genel Nüfus sayımı anadil istatistiklerine göre de Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının %88 inin anadili Türkçe olup kalan %12 si ise aralarında Türkçe konuşarak anlaşıyorlardı. Yani ülkemizde, çeşitli dini mezheplerle, etnik çeşitliliğin toplum

olarak birlikte yaşamasını sağlayan en geniş ortak payda "TÜRKÇE" idi. Atatürk'ün bütün söylev ve demeçlerinde, Türklüğü övmesi, şöven milliyetçiliğe özenmesinden değil, doğru tanımladığı uluslaşma sorununu çözmeye yönelik, inançlı bir çabaydı. Devrim ideolojisi: "Ne mutlu Türk olana!" değil, "Ne mutlu Türküm diyene" ya da diyebilene mesajını veriyordu. Türk Devrimi uluslaşma sürecini tamamlayabilseydi, büyük bir olasılıkla günümüzde yaşadığımız bu iç çalkantılar olmayacaktı. Ve ayrıca dünyanın saygın , çağdaş ve demokratik bir ülkesi sayılacaktık. Çünkü, uluslaşmalarını tamamlamış toplumlarda demokrasi daha kolay yerleşebilmektedir. (Siyasal çatışma ve uzlaşma, Ahmet Taner Kışlalı)

Demokrasi denince akıllarına sadece etnik kimliklerinin geliştirmek gelenlere, toplumsal tabakalar arasında geçiş akışkanlığının ve uluslaşmanın sağlanması, iyi bir eğitim düzeyi, kişi başına düşen ulusal gelirin yüksekliği gibi demokrasinin olmazsa olmazlarını hatırlatmada yarar var.

Bireyin, bireysel hak ve özgürlüklerin ön plana çıktığı çağımızda , kişinin kendi kabulüne dayalı kendi kimlik tanımları önemlidir. Ve ayrıca, etnik kimliğin genetik, biyolojik, ırki bir temelde tanımlanması da bilimsel gerçeklere aykırıdır. Etnik kimlik, temelde, başta dil ve dini inanç olmak üzere, töre, gelenek, ortak sosyal değerler gibi kültürel öğelerin belirlediği bir olgudur. Trakya ve Anadolu'da yüz yıllardır birlikte kardeşçe yaşayan insanların ortak bir kültüre sahip olduğu da yadsınamayacak bir gerçek olduğuna göre benzerliklerimizi öne çıkararak, bizi ayırtırmak isteyenlerin oyunlarını bozabiliriz.

Antiemperyalist ve bağımsızlıkçı bir ulusal dalgadan ürken çevreler, milli, ulusal, milliyetçilik, ulusçuluk, ulusalcılık gibi terimlerle kendilerini ifade edenlerin birbirlerinden çok farklı düşündüklerini yayararak bir araya hiçbir zaman gelemeyeceklerini savlamaktadırlar. Ama yine anayasamızda yer alan Atatürk Milliyetçiliği kavramı, ortak payda olup Atatürk'ün diğer ilkeleri ile bir bütündür ve Büyük Önder'in dediği gibi, " Söz konusu vatansa gerisi teferruattır."

Bahriye ÜÇOK

1919 - 1990

1919'da Trabzon'da doğan Üçok, İstanbul Kandilli Kız Lisesi'ni bitirdi. Yükseköğrenimini Ankara Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi Ortaçağ Türk-İslam Tarihi Bölümü'nde tamamladı, aynı zamanda Devlet Konservatuvarı Opera bölümünü bitirdi. Samsun ve Ankara'da on bir yıl süren lise öğretmenliğinden

sonra, 1953 yılında Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde, bu fakültenin ilk kadın öğretim üyesi olarak göreve başladı.

1954 yılında "İslam Devletlerinde Kadın Hükümdarlarla" adlı tezinde başarılı bulunarak doçentliğe yükseldi. Farsça ve Arapça'yı iyi derecede bilen Üçok, Kuran-ı Kerim'e bağlı kalarak İslam dinini çağdaş, gerçekçi ve dinin özünde bulunan hoşgörüyü yorumladı. Bu nedenle 1960'lı yıllardan itibaren tehditler almaya başladı ve kendini güvende hissetmediği için akademik çalışmalarına ara vermek zorunda kaldı.

1971'de kontenjandan senatör olarak aktif siyasi yaşamına başladı. Siyasi tercihini CHP'den yana kullanan Üçok, 1977'de CHP'ye katıldı. 12 Eylül'den sonra açılan Halkçı Parti'nin 1983'de kurucu üyesi oldu. 1984 seçimlerinde bu partiden Ordu Milletvekili olarak T.B.M.M.'ne girdi. 1986'da SHP üyesi oldu ve 1990 Eylül'ünde bu partinin Parti Meclis üyeliğine seçildi. 1990'da bir açık oturumda, "İslam'da örtünmenin ve oruç tutmanın zorunlu olmadığını" açıklamasından sonra, "İslami Hareket" adlı örgütün yoğun tehditlerini almaya başladı. Tehditlerin ardından, 6 Ekim 1990 günü evine gönderilen kitap paketini kapısının önünde açmaya çalışırken içine yerleştirilen bombanın patlaması sonucu yaşamını yitirdi.

"İslam'dan Dönenler ve Yalancı Peygamberler", "İslam Devletinde Kadın Hükümdarlar", "İslam Tarihi", "Emeviler-Abbassiler ve Atatürk'ün İzinde Bir Arpa Boyu" adlı yapıtları bulunan Üçok, birçok makale ve araştırma yazısı kaleme aldı. Aly Mazaheri'nin

"Ortaçağda Müslümanların Günlük Yaşayışları" adlı yapıtını da Türkçe'ye kazandırdı.

Prof. Dr. Ahmet Taner KİŞLALI

1939 - 1999

Türkiye'de siyaset biliminin kurucusu olarak kabul edilen Ahmet Taner Kışlalı, Tokat'ın Zile ilçesinde 10 Temmuz 1939'da doğdu. Kilis Kemaliye İlkokulu'ndan sonra, Kilis Ortaokulu'nu ve Kabataş Erkek Lisesi'ni bitirdi.

Kışlalı, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitirdikten sonra 1962-1963 yılları arasında Yenigün Gazetesi'nde yazı işleri müdürlüğü yaptı. 1968-1972 yılları arasında öğretim görevlisi olan Ahmet Taner Kışlalı, 1967 yılında Paris Hukuk Fakültesi'nde anayasa hukuku ve siyaset bilimi dalında doktora yaptı. 1971 yılında TRT Bilimsel Başarı Ödülü'nü aldı. 1972 yılında doçent olarak Hacettepe Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak akademik yaşamına başladı. 1977'de Cumhuriyet Halk Partisi'nden 5. Dönem İzmir Milletvekili seçildi. Kışlalı, Bülent Ecevit tarafından kurulan 42. Hükümet'te 1978-1979 yıllarında Kültür Bakanı olarak görev yaptı..

12 Eylül sonrasında üniversiteye dönerek profesörlüğe yükseldi. Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde siyaset bilimi dersleri verdi. 1988 Genel Kurulu'nda Atatürkçü Düşünce Derneği Genel Yönetim Kurulu Üyeliğine seçildi ve bir süre genel başkan yardımcılığı yaptı. Cumhuriyet Gazetesi'nde "Haftaya Bakış" başlığıyla köşe yazıları yazdı.

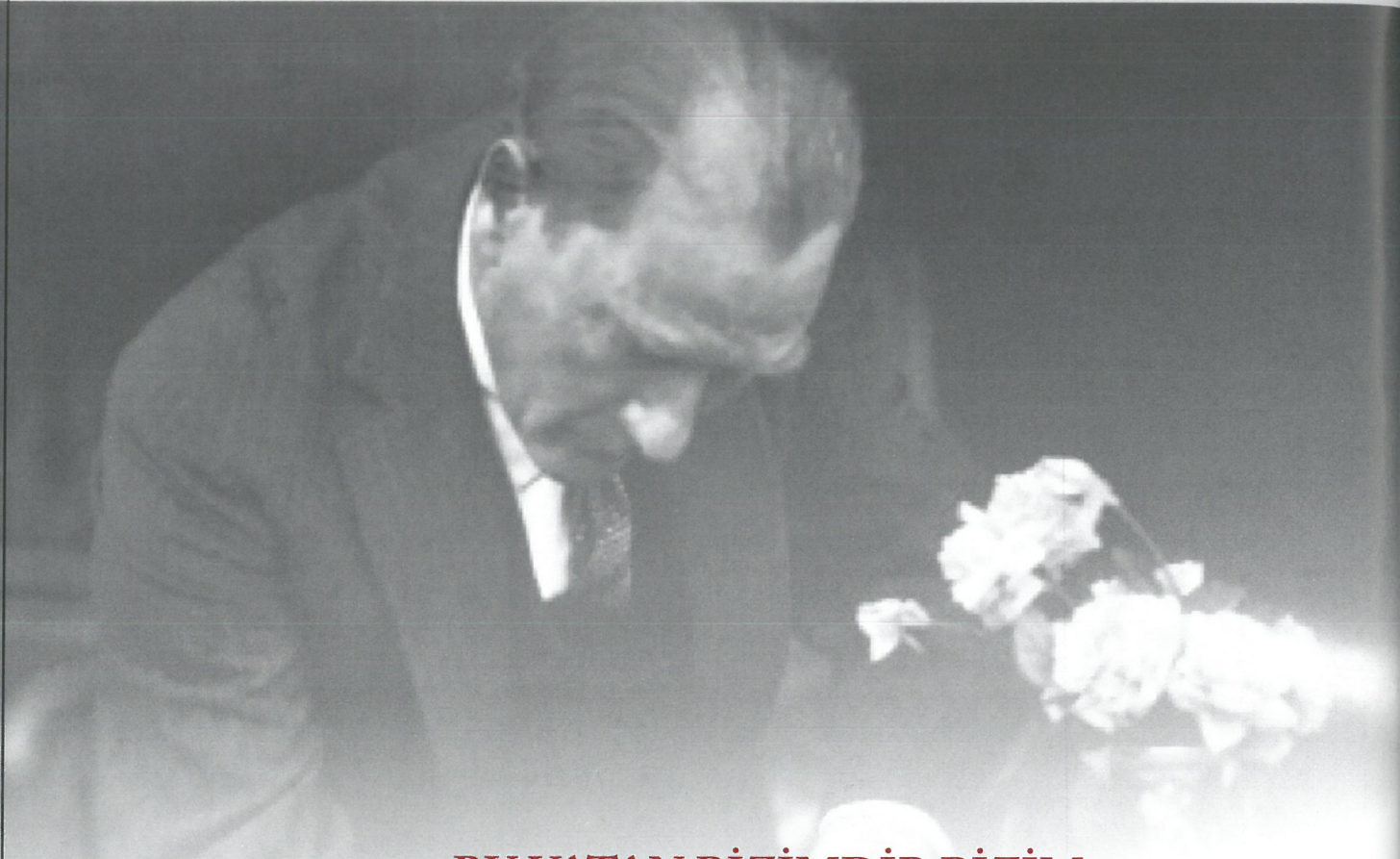
Bilim ve sanattan yana olan, ilkeleri ödün vermeden savunan bir bilim adamı olan Ahmet Taner Kışlalı: Kemalizm, laiklik, demokrasi, insan hakları, eğitim, etnik sorunlar ve daha birçok konu hakkında yazarak ve seslenerek kamuoyunun bilinçlendirilmesine yönelik önemli katkılarda bulundu. Kemalist ideolojinin öncülüğünü yaptı.

Evli ve üç çocuk babası olan Kışlalı, 21 Ekim 1999 Perşembe günü, evinin önünde uğradığı bombalı saldırı sonucu yaşamını yitirdi.

Eserleri: Forces Politiques dans la Turquie Moderne (Modern Türkiye'de Politik Güçler), Öğrenci Ayaklanmaları, Siyaset Bilimi, Siyasal Çatışma ve Uzlaşma, Atatürk'e Saldırmanın Dayanılmaz Hafifliği, Kemalizm Laiklik ve Demokrasi, Seçimsiz Demokrasi, Ben Demokrat Değilim, Bir Türk'ün Ölümü.

Kemalizm geçmişin bekcılığı değil geleceğin öncülüğüdür.

BU VATAN BİZİMDİR BİZİM...

Bahri KÖKSAL
ADD Tirebolu Şb. Bşk.

1955 yılında Giresun'a bağlı Tirebolu ilçesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini burada tamamladı. Yüksek öğrenimini Trabzon Fatih Eğitim Enstitüsü'nde tamamladıktan sonra AÖF lisansını tamamladı. 1978 yılında ilk görevine Bitlis'te başladı. 1989'dan sonra Tirebolu'nun çeşitli okullarında öğretmenlik ve idarecilik yaptı, halen Tirebolu Lisesi'nde Tarih öğretmeni olarak görev yapıyor. Okumayı ve şiir yazmayı, halk müziği ile uğraşmayı seviyor. Köksal, çeşitli televizyon programlarındaki bilgi yarışmalarına da katıldı.

Ege' sinde üzüm incir
Gürül gürül akar nehir
Anadolu'm şehir şehir
Bu vatan bizimdir bizim...

İzmir'imde zeytin üzüm
Erciyes'im iki gözüüm
Dört yana ulaşır sözüüm
Bu vatan bizimdir bizim...

Giresun'um fındığıyla
Antep'inde fıstığıyla
Boz-bulanık sularıyla
Bu vatan bizimdir bizim...

Amasya'nın elmasıyla
Türküsünde Turnasıyla
Erzurum'un zurnasıyla
Bu vatan bizimdir bizim...

Ayçiçeği, üzüm narı
Artvin'imde ATA BARI
Kaçkar'ında boran karı
Bu vatan bizimdir bizim...
Kayseri'de halı- kilim
Karaman'da söyler dilim
Isparta'a allı gülüm
Bu vatan bizimdir bizim...

İstanbul'un köprüsüyle
Aşıkların türküsüyle
Aydın'ımın Efesiyle
Bu vatan bizimdir bizim...

Dağlarında dumanıyla
Ovasında çobanıyla
Tarlasında sabanıyla
Bu vatan bizimdir bizim...

Portakalı limonuyla
Trabzon'un somunuyla
Dedesıyla torunuyla
Bu vatan bizimdir bizim...

Denizleri ovasıyla
O mis kokan havasıyla
Erzincan'ı Sivas'ıyla
Bu vatan bizimdir bizim...
Zonguldak'ta kömürüyle
Karabük'de demiriyle
Al yazmalı çemberiyle
Bu vatan bizimdir bizim...

Ay yıldızlı bayrağıyla
Kan dökülmüş toprağıyla
Giresun'um Osman'ıyla
Bu vatan bizimdir bizim...

ATATÜRK'üm KEMAL'ıyla
Güvendiği gençleriyle
Şanlı TÜRK'üm güçleriyle
Bu vatan bizimdir bizim...

Şairleri yazarıyla
Gelmiş geçmiş mezarıyla
Folklöründe kızlarıyla
Bu vatan bizimdir bizim...

Öğretmeni ordusuyla
Denizinde martısıyla
Pazarıyla-çarşısıyla
Bu vatan bizimdir bizim...
Saymakla bitmez bu yurdum.
Yaşasın hep şanlı ordum
Uğrunda şehit olurum
Bu vatan bizimdir bizim...

Hem dağında hem düzünde
Hem kışında hem yazında
Büyük ATA'nın izinde
BU VATAN BİZİMDİR
BİZİM...

Celal ERTUGAY

Celal Ertugay, 1932 yılında Erzurum'un Aşkale ilçesinin "Hacı Hamza" köyünde dünyaya geldi. Bursa Işıklar Askeri Lisesi'nden sonra Harp Okulu'nda okudu. Askerlikten albay rütbesiyle emekli oluncaya kadar Maliye Okulu ve Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Askerlikten emekli olduktan sonra ölünceye kadar İstanbul'da avukatlık yaptı. Şiirleri, Türk Dili, Varlık, Yedi Tepe ve Hisar gibi dergilerde yayımlanan Celal Ertugay, yazın dünyasında "kendini gizleyen şair" olarak tanınır. Çeşitli gazetelerde yazılar yazan Celal Ertugay'ın dergiler tarafından düzenlenen şiir yarışmalarında aldığı birincilikler bulunmaktadır. Celal Ertugay, 30 Temmuz 2006 tarihinde aramızdan ayrılmış olup, Zincirli Kuyu mezarlığında toprağa verilmiştir.

HER SAAT MUSTAFA KEMAL

- Özlemle

Değişmez baş kaldırı gerekçemiz,
Karanlık. Yakasında ellerimiz.
Güneşe varmak için,
Uygarlık yolcusu Türkiye'nin
Umudu, güvencesi gençliğinin.
Adımız,
Andımız,
İstencimiz
Ereğimiz,

Değişmez baş kaldırı gerekçemiz.
Güneşe varmak için.

Saat Mustafa Kemal,
Gün Atatürk,
Her saat Mustafa Kemal,
Her gün Atatürk!

İnsanlık ülküsüne onur örneğimiz.
İzine girdiğimiz andan beri,
Kök gözesi yurt ve ulus bilincinin,
Aydınlığı tek mil dersliklerimizin,
Evrensel barışın ilk söylemcisi,
"Yaşamda en gerçek öncü bilimdir!"
İlkesiyle okul açan öğretmenlerimiz.
Birliğin,
Bütünlüğün,
Tarihin,
Türkçenin

Nice bin yıllık vatan ekinlerinin,
İşığa çıkmasında önyak emekçimiz.
İnsanlık ülküsüne onur örneğimiz,
İzine girdiğimiz andan beri.

Saat Mustafa Kemal,
Gün Atatürk,
Her saat Mustafa Kemal,
Her gün Atatürk!

Adıyla anılır bağımsız kimliğimiz,
Devrimleri tamamlar yengilerini,
Kahramanlar ötesi insancıl askerimiz,

Çağdaş otacısı, umarı zor günlerimizin,
"Ulusal yaşam tehlikede değilse,
savaş bir cennettir", diyen ökemiz.
Adıyla anılır bağımsız kimliğimiz,
Devrimleri tamamlar yengilerini.

Saat Mustafa Kemal,
Gün Atatürk,
Her saat Mustafa Kemal,
Her gün Atatürk!

Ezilen toplumları uyandıran sesimiz,
Dağılmayan sise üzgün geçer günleri.
O'nunla bir bahçede söyleşir şimdi,
Asesler düzeninde yiten yiğitlerimiz.
Tütengil,
Aksoy,
Üçok,
Mumcu,
Kışlalı,

Kalemle karanlığı yırtan yüreklerimiz.
Ezilen toplumları uyandıran sesimiz,
Dağılmayan sise üzgün geçer günleri.

Saat Mustafa Kemal,
Gün Atatürk,
Her saat Mustafa Kemal,
Her gün Atatürk!

Ölmezlik suyunu elinden içtiğimiz,
Halkçı us adamı içimizden biri,
Mustafa Kemal Atatürk dediğimiz.
Değişmez yazgısı Türklüğün Türkiye'nin
Kuşaktan kuşağa gerçek sevgisi,
Tükenmedik daha, tükenmeyiz.
Ölmezlik suyunu elinden içtiğimiz,
Halkçı us adamı içimizden biri

Saat Mustafa Kemal,
Gün Atatürk,
Her saat Mustafa Kemal,
Her gün Atatürk!

Kemalizm İle AB'nin Çelişkisi

Hüsnü Merdanoğlu

Daha önce, “ Tarihi Gerçekler Işığında Atatürkçü Düşüncenin Evrenselliği “ , “ Küreselleşme Sürecinde Atatürkçü Düşünce “ ,

“ Ulusal Kureuluş Süreci Ve Kuva-yı Milliye “ adlı yapıtlarını gördüğümüz Hüsnü Merdanoğlu bu kez Atatürk' ün “ Herkes ulusal görevini ve sorumluluğunu bilmeli, memleket meseleleri üzerinde o düşünceyle, düşünüp çalışmayı görev edinmelidir “ sözlerini baz alarak ve Türkiye'nin AB' ye tam üye olma girişimlerinin Kemalizm'le çelişmesine dikkat çektiği “ Kemalizm ile AB'nin Çelişkisi “ adlı yeni yapıtı okuyucuların ilgisine sunuldu.

Yazar yeni kitabında Türkiye'nin coğrafi konumu yönünden olduğu kadar stratejik önemi, yer altı ve yer üstü zenginlikleri nedeniyle üstün özelliklerine dikkat çekerek, bu özellikleri nedeniyle kendine yeterli ender ülkelerden birisi olduğunu belirtiyor. İşte bu yüzden emperyalist güçlerin Türkiye'yi kontrol altına almak için yıllardır sürdürdükleri uğraşların karşısında en büyük mücadeleyi veren Mustafa Kemal Paşa' nın öncülüğündeki Kuva-yı Milliye örgütünün sürdürdüğü, yeryüzünde eşi benzeri görülmeyen bir özveriyle yürütülen Kurtuluş Savaşını kazanarak elde ettiğimiz tam bağımsızlığımızın, Atatürk' ün ölümünden sonra basiretsiz yönetimlerden dolayı tekrar emperyalist güçlerin denetimine sokulmaya başlandığının altını çiziyor. Bu uğraşlardan birisinin de Türkiye'nin Avrupa Birliğine tam üye olması ve AB' ye tam üye olmayı Atatürk ve O'nun yaşama yansıttığı Kemalizm ile bağdaştırılma olduğunu vurgulayan yazar, bu düşüncenin Kemalizm'le tam bir çelişki olduğunu anlatıyor. Üç bölüm halinde yazılan kitabın 1. bölümünde Kemalist Büyük Türk Devriminin Amaç ve İçeriği, 2.bölümünde Avrupa Birliğinin Örgüt Yapısı, 3. bölümünde Kemalizm' in Avrupa Birliği İle Çelişkisi irdeleniyor.

Hazırlayan

Melek YILMAZ

ADD Genel Sekreter Yardımcısı

Yüreği ile hizmet eden
bir kuşak; Köy
Enstitülüler ve onların
bir kısmının öyküsü;

Taşeli'nden Köy Enstitülerine

Yüksel Bütün

ADD' li yazar Yüksel Bütün' nün kaleme aldığı ' Taşeli'nden Köy Enstitülerine ' adlı yapıt çağdaş bir eğitim projesi olan Köy Enstitülerinden mezun olan öğretmenlerimizi anlatıyor.

Cumhuriyet Türkiye'sinin , dünya uygarlığına bir armağanı olan Köy Enstitülerine o dönemlerde Taşeli'nden giden yüzlerce öğrencilerden bazılarının yaşam öykülerinin toplandığı kitap Taşeli'li Köy Enstitülü öğretmenlerin kişiliğinde tüm Köy Enstitülü öğretmenlerine adanmış bir yapıt niteliğini taşıyor. Aydınlanma döneminin en kıymetli kurumlarından biri olan Köy Enstitüleri gerçeğini bu günün gençlerinin bilinçlerine yerleştirmek için mutlaka okunması ve okutulması gereken bir eser.

Kurtuluş savaşından yeni çıkmış, yanmış, yıkılmış bir ülke. Bu ülkenin acilen yapılanmaya, gelişmeye ihtiyacı var. Parasızlık, yoksulluk diz boyu. Tüm bu olumsuzlukların içinde esas ihtiyaç idealist ve eğitilmiş insan gücü. İşte Köy Enstitülüler olmazı gerçekleştirerek okullarını bitirdikten sonra yürek bütünlüğüyle ülkelere hizmet etmiş, eli öpülesi bir nesil. Yazar Yüksel bütün bu kitabıyla bu nesile olan vefa borcumuzu da kısmen ödemiş bulunuyor. Aslında her biri ayrı bir roman olabilecek öğretmenlerimizin kısa öykülerinin anlatıldığı kitabı okurken Köy Enstitülerine emeği geçen insanları saygıyla anıyoruz.

Türk Kurtuluş Savaşı'nın gölgede kalmış bir cephesi

Elcezire Harekatı

Murat Güztoklusu

Uzunca bir süredir Murat Güztoklusu'nun yazdığı "Kurtuluş Savaşı'nın Son Cephesi Elzire ve Özdemir Harekatı" adlı kitap elimde.. Bir kez okudum, sonra bir kez daha.. Çok ilginç, gölgede kalmış büyük bir ulusal kurtuluş hareketi ile karşılaşıyoruz, bu kitapta..

Kurtuluş Savaşı üstüne çok okuyan, çok yazarların bile altını kırmızı çizgilerle çizmedikleri "Elcezire Harekatı"; bugün, Güneydoğumuzda ve Kuzey Irak'ta olup giden ayrılıkçı hareketlerin köklerine ışık tutuyor.

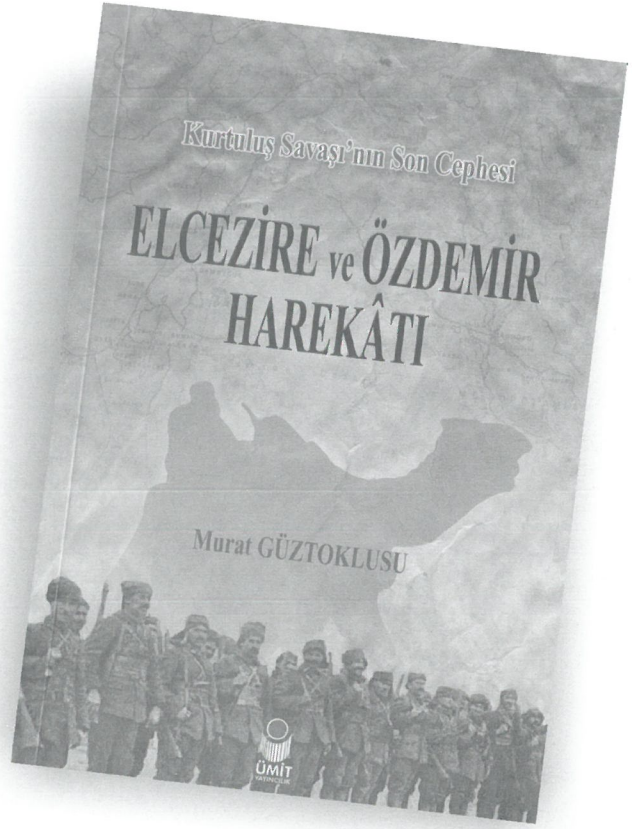
"Elcezire" neresi? Genç kuşaklarımız bilmez.. "Elcezire" bugünkü Kuzey Irak topraklarına Osmanlı'nın verdiği ad.. Peki, Özdemir Bey kim? Soruya, yazar Murat Güztoklusu, kitabın önsözünde cevap veriyor: "-..Antep Müdafii namıyla tanınan ilginç bir kişilik olan Özdemir Bey komutasında aslında El Cezire cephesine bağlı olan bir müfreze, Kuzey Irak'ta Mustafa Kemal'in gizli emriyle Kuzey Irak'ta İngilizlere karşı askeri hareket başlattı. Artık Kuzey Irak'ta Türklerle İngilizler arasında "adı konmamış" bir savaş başlamıştı.

Murat Güztoklusu, 240 sayfalık kitabında "-..Kuzey Irak'ta, Türklerle İngilizler arasında "adı konmamış" bir savaşı anlatır.Önsöz de, "-El Cezire cephesindeki bu savaş Türk kamu oyu tarafından yeterince bilinmeyen bir mücadele örneğidir" der.

El Cezire'deki Türklerle İngilizler arasındaki müthiş mücadele 1918 kasımında Musul kenti ve çevresinin işgali ile başlar.5 Haziran 1926'da "Ankara Antlaşması" ile "Misak-ı Milli" kapsamı içinde yer alan bu toprakların terki ile sonuçlanır.

Yazar Güztoklusu, "sunuş" yazısının başında; "-Bu toprakları terk ediş, tüm Cumhuriyet tarihi boyunca Türkiye'nin birliğini, güvenliğini ve esenliğini zaafa uğratan başlıca sorun olmuştur.Bu durumu en baştan beri saptayan Büyük Atatürk,ömrü bu sorunu çözmeye yetmeyince siyasal vasiyetinde bu konuyu vurgulamıştır. Bu sorun Kurtuluş Savaşı ile ilgilenen herkes gibi benim de dikkatimi çekmiş, büyük bir gizem perdesinin ardındaki gerçekleri öğrenmek istemişimdir" diyor.

Bu köşenin çok dar alanında, elbette Murat Güztoklusu'nun ulusal hassasiyetlerle, çok büyük bir emek veriş sonucu gerçekleştirdiği "Türk Kurtuluş Savaşı'nın Son Cephesi/El Cezire ve Özdemir Harekatı" adlı 240 sayfalık,belgelerle ve kanıtlarla dopdolu kitabını tam anlamı ile özetlemek ve tanıtmak mümkün değil. Ben, kendi konusunda çok değerli belki de, kapsamlılık;

konuyu derinlemesine ortaya koyma açısından bir "ilk" olan kitabın bölüm başlıklarını size vermekle yetineceğim.

"Türk Kurtuluş Savaşı'nın Son Cephesi / El Cezire ve Özdemir Harekatı"nın bölüm başlıkları: -Musul Sorunu-İşgal ve Direniş/Antep Savunmasından Derbent Zaferine Özdemir Müfrezesi/Mudanya'dan sonra İngiliz Oyunları/Süleymaniye Kongresinde Sivas Kriterleri/Çalınan Devrim ve Misak-ı Milliye Veda/Komutanların Kaleminden Düşman Taarruzu

Yazar Murat Güztoklusu kitabını, "-Gazi Mustafa Kemal'in önderliğinde başta Özdemir Bey ve Şeyh Mahmut olmak üzere Son Cephe'yi ayakta tutan Kuvayı Milliye kahramanlarının yüce anısına..." adanmış.

Ben, "Türk Kurtuluş Savaşı'nın gölgede kalmış "El Cezire/Kuzey Irak" bölümü üstüne çok keskin bilimsel ışıklar tutan Murat Güztoklusu'nun kitabını bütün aydınların okumasını dilerim.. Hem de ilk fırsatta..

Cumhuriyet, düşüncesi özgür, anlayışı özgür, özyargısı özgür kuşaklar ister.

K. Atatürk

*Ulusumuzun
Cumhuriyet Bayramı
Kutlu Olsun*

ADD GENEL MERKEZİ

Egemenlik, kayıtsız şartsız ulusundur.

Ulusal egemenlik öyle bir nurdur ki, onun karşısında zincirler erir, taç ve tahtlar yanar, mahvolur.

İnsaf ve merhamet dilenmekle millet işleri görülemez; millet ve devletin şeref ve bağımsızlığı elde edilemez, insaf ve merhamet dilenmek gibi bir kural yoktur. Türk milleti ve Türkiye'nin çocukları, bunu bir an akıldan çıkarmamalıdır.

Bağımsızlık, uğruna ölmesini bilen toplumların hakkıdır.

Türkiye'nin güvenini amaç edinen, hiçbir başka ulusun aleyhinde olmayan bir barış yolu, her zaman bizim ilkemiz olacaktır.

Biz Türkler, tarih boyunca hürriyet ve istiklal timsali olmuş bir milletiz.

Tam bağımsızlık denildiği zaman, doğal, siyasal, mali, adli, askeri, kültürel ve her alanda tam bağımsızlık anlaşılır.

Türkiye'de Atatürkçü Düşünce Sistemini egemen kılmayı temel amaç edinen ADD yaptığı eylemlerle ülkemizde saygın bir konuma ulaşmıştır.

Atatürkçü Düşünce Derneğini daha etkin kılmak için en yakın şubeye üyelik başvurusunda bulunabilirsiniz.

Eğer maddi katkı sağlamak istiyorsanız aşağıdaki hesap numaralarına bağışta bulunabilirsiniz.

**Atatürkçü Düşünce Derneği
Genel Merkezi**

Hesap Numaralarımız

Vakıfbank Maltepe Şubesi: 2037496

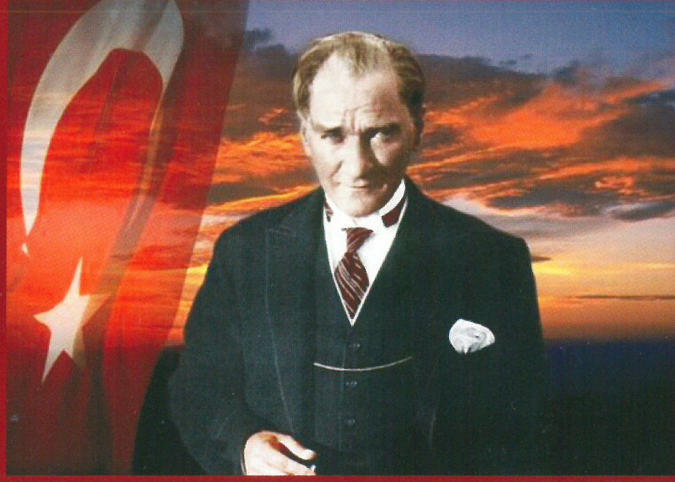
Ziraat Bankası Hesap Numarası: 39009064-5001

İletişim

Tel: 312-229 60 66229 60 55

Belgegeçer: 312 229 40 90

e-posta: addgenelmerkez@add.org.tr

ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCE DERNEĞİ

